

L'ultimu carrettu

Джузеппе Спампинато (Пиппо)

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

Джузеппе Спампинато (Пиппо)

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

Всички права запазени.

Авторските права върху текста на тази книга принадлежат изцяло на преводача.

Превод от сицилиански Даниела Илиева

Оформител Ивайло Найчев

ISBN

Джузеппе Спампинато

Джузеппе Спампинато (Пиппо) е роден на 25.11.1932г.

вБелпасо, живописно градче в полите на Етна. Съпруг, баща на три деца, той е чиновник в кметството, но и артист, режисьор и автор на повече от двайсет театрални поста-новки, написани на местния сицилиански Sicilia Okay, Un capriccio di Luisella, Giorno di festa, FruFru, Il baule, La moneta di Billonia, Il biglietto della lotteria, Il ritratto, Commedianti, La moglie perfetta, "La scommessa", L'ultimu carrettu и т.н. Ученик и последо-

вател на Мартолио, Пирандело и Руссо Джусти, Пиппо Спампинато успява да пресъздаде нови елементи и нови театрални картини изпълнени с жизнерадостния сици-лиански хумор и vis comica, запазвайки стила и традицията на именитите си предшественици. Студентските години в Катания са време за творчество. Тук създава университетска театрална труппа, G.A.U. (Gruppo Artistico Universitario) заедно с Баудо, Паппалардо, Музумечи и др. През 60-те години основава известната труппа Nuova Brigata d'Arte в Белпасо, на която дълги години е артис-тичен директор, а в последствие ръководи театралната труппа в родния си град Citt di Belpasso. През 1989г. е награден с престижната национална награда за изкуство

Nino Martoglio.

Grazie Maestro

Daniela

Пиппо Спампинато

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

**(СЕМЕЙНАТА
БЕНЗИНОВА ПОМПА)**

Комедия в две
действия на

сицилиански
диалект

Превод
Даниела
Илиева

Джузеппе Спампинато

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

ДОН ДЖУВАННИ САНТОНОЧИТО, занаятчия, майстор колар (на 45 години)

ДОННА ПИППИНА, негова съпруга (на 40 години)

АННА, тяхна дъщеря (на 20 години)

Дзу БРАЗИ, бащата на Пиппина (на 70 години)

МИЧО, негов син (на 45 години)

НИНУ, работник на Джуванни(на25години)

КУМПАРИ САНТУ (на40години)

ДОН ПЕППИ (на50години)

АПТЕКАРЯ КУРТО (на50години)

РИКУ (на10години)

МОМЧЕ (на10години)

Действието се развива в малко градче в полите на Етна в
началото на 50-те години.

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

7

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ

СЦЕНАТА

Стая на приземния етаж в скормната къща на дон Джованни Сантоночито, занаятчия, майстор колар.

На стената в дъното, точно в центъра се намира двукрила врата, която гледа към улицата и служи за ан-тре. На стената вдясно се намира вътрешната врата, която води към другите стаи, а на стената вляво дру-га врата, която води към работилницата.

Обзавеждането е скромно, типично за сицилианския бит.

На сцената задължително присъстват: скрин, бю-фет, малка масичка поставена до стената вляво, стенна закачалка за дрехи, поставена до стената вдясно, някол-ко стола.

СЦЕНА ПЪРВА

(Джуванни и Санту)

ДЖУВАННИ (съблякъл е ризата си,отмерва с широкикрачки стената в дъното, отляво до вратата и оттам до стената вдясно) Така!... Аз какво ви казвах? Вратата се пада точно по средата. Половината тук, половината там.

САНТУ Е,кумпари,сериозно ли говорите?

ДЖУВАННИ Ами че как,на шега ли?

САНТУ Искате да вдигнете стена тука по средата и да разделите стаята ли?

ДЖУВАННИ Точно така!И трябва да е висока...

САНТУ...Чак до тавана.Разбрах.

ДЖУВАННИ И Пиле да не прехвъркне.

САНТУ Значи вие сте от тази страна(Санто стои вдясната част на стаята), а съпругата ви от онази страна...

8Джузеппе Спампинато

ДЖУВАННИ Не,кумпари.Аз от тази страна(посочвалявата част на стаята, където е той) а моята съпру...

а тя, от онази. Аз до моята коларска работилница, а тя до новата си бензинова помпа. Така всеки да е за своя сметка и да прави каквото си иска.

САНТУ Значи кавгата е здрава?!

ДЖУВАННИ (без да му обръща внимание)Като севдигне тая стена и се раздели стаята, цялата къща се разделя на две равни части, така всеки един от нас ще ползва половината, без да е ощетена никоя страна. (Па-уза) Няма друг начин. Къщата е на двама ни!

САНТУ Хайде де,кумпари!За пръв път ли се случва даима дразги в някое семейство? После всичко става ясно и всичко се оправя. Пък си мисля: какво лошо има ако кум-мари иска да купи тая помпа?Вие ще си правите каручки-те, а пък тя ще си продава бензина.

ДЖУВАННИ (както по-горе)Такаааа,подайте ми метъра. Тази стая трябва да бъде разделена точно на две. Нищо не искам да открадна. Елате, премерете и вие... крайт на стената трябва да се падне точно по средата...

така вратата ще бъде с два входа... Хайде, подайте ми метъра!

САНТУ Ама какъв метър?Кумпари,не ме разсмивайте. ДЖУВАННИ Да ви разсмивам?!Да не мислите,че сешегувам? Тука трябва да

има стена! От днеска нататък,
нямам нищо общо с тази госпожа.

САНТУ Не ставайте за смях пред хората, кумпари. (Пауза)
Хайде, аз ще ви помиря. Къде е куммари? Да я вик-на ли?

ДЖУВАННИ Кумпари, май не разбирате! Повиках ви, за да
свършите работа. Зидар ли сте или не сте?

САНТУ Така е, няма грешка!

ДЖУВАННИ Така! Значи отсега нататък, имам нужда от зидар и
точка.

САНТУ Най-напред, аз съм ви кумпари, не го забравяй-те!

ДЖУВАННИ Точно така! Вие сте мой кумпари! Значи

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

9

щом имам нужда от зидар, ще позволите да предпочета моя кумпари,
нали? Така че стената...

САНТУ Пак за стената! Кумпари, извинете, искам да ви напомня, че като
ваш кумпари, аз съм кумпари и на ва-шата съпруга... И
следователно...

ДЖУВАННИ Чудесно! Значи сте кумпарина онази гос-пожа...

САНТУ Съпругата ви!

ДЖУВАННИ Онази госпожа! Значи: вий сте кумпари

ина другата страна. Добре! Точно затова ви повиках. Като кумпари и
на едната и на другата страна, значи и на двете претендиращи
страни, можем да бъдем сигурни и уверени, че ще свършите
работата без да облагодетелствате някоя от страните. А именно: ще
издигнете стената права, без издутини и... къщата ще се раздели
точно наполовина.

САНТУ Като диня!...

ДЖУВАННИ Не се шегувайте, кумпари. Нещата са сериозни, да
знаете.

САНТУ Ами как иначе?! Направо са трагични! (смееше) Като ви гледам
такъв разлютен, просто ме напушва смях...

ДЖУВАННИ Ох, я вижте колко му е весело?! Кумпари, напоследък
просто ми се е запалила главата... а на вас ви е смешно?! Помолих ви

**само да издигнете един ред тух-
ли...**

САНТУ Кумпари, оставете тия приказки. Хайде, заминалото, чуйте ме, било каквото било, да хвърлим ка-мък и...

ДЖУВАННИ (веднага) Да! Да!... (посочва пода) Камък върху камък и ще вдигнем стената.

САНТУ Хайде пак! Все това ви е в главата?! Сега ще оправим всичко... Позволете да повикам куммари... (виж-да Пиппина, която се е появила на вратата вдясно) А, тя била тука! (тръгва към нея).

ДЖУВАННИ (Когато вижда жена си, излиза мълчаливо от вратата вляво).

10 Джузеппе Спампинато

СЦЕНА ВТОРА

(Санту и Пиппина)

САНТУ Куммари Пиппина, за вас говорехме; за това колко добре изглеждате. Как сте?

ПИППИНА А, добре, кумпари. Слава Богу! А куммари?

САНТУ Както обикновено, разправя се с децата. Дзубрази как е?

ПИППИНА Ами че как да е? Все така. Трепери като вейка.

САНТУ А, горкият!...

ПИППИНА Толкова много иска да става от леглото, че просто ни подлудява.

САНТУ Горкият! Може ли все да лежи...

ПИППИНА Така каза докторът... Но като пристигне днеска брат ми Мичу, ще го вдигна, горкия старец. Ами може ли да не прегърне сина си?!

САНТУ Ох, проклети старини!... Кой да помисли, чедзу Брази ще стигне дотук? Въртеше четката, да ти заговори... Раждаха се от ръцете му изписани двуколки истинско изкуство. Най-големият художник на каручки

в Сицилия! Ах, проклетие! Докъде я докарахме... да не можем да му помогнем... (пауза) Ама да се върнем на нашите си работи. Да оправим онуй дето може да се оправи. Как-ви са тия препирни между съпруг и съпруга?

ПИППИНА Как, не сте ли чули?

САНТУ Как не?!Цял град говори!Обаче не мислех,ченещата са отишли толкоз далече.

ПИППИНА Какво да направим,кумпари?Когато ня-кой е станал за смях и е смахнат...

САНТУ (като не я оставя да довърши)Ами да,кумпариДжуванни беше помолил... (като се обръща, забелязва едва сега отсъствието на Джуванни) А, къде ли е? Кумпари!...

Ама как? Ей сега беше тука... Къде изчезна? Къде се дена?

ПИППИНА Заклучи се.Смешник!...Ох,кумпари,да ми дойде такова нещо до главата! Как може толкова да из-падне сериозен мъж... глава на семейство?!

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

11

САНТУ Успокойте се,куммари!...Почакайте...сега щеоправим всичко.

ПИППИНА Какво ти оправяне,какво ти оправяне?Той въобще на мисли. Ама инат в очите на хората е побъркан и за присмех.

САНТУ Куммари...всъщност...отчасти има правокумпари.Нали знаете,ние мъжете сме привързани къмзанаята...

ПИППИНА А сега и вие ли му давате право?Какъв за-наят? Беше занаят едно време да си майстор на кару-ци, а не сега, когато времената са други. Знаете ли от-кога мъжът ми не е направил и една нова каручка? Пууу...

Даже вече не помня. Кой поръчва днес каручки? Кой? Не се използват, край! Днес хората си купуват автомобили, камиони... Както оня ден ми каза един търговски пътник: Машината замени животинската сила. И е прав! Сляп е, който не го вижда! Изостанал, като мъжът ми.

САНТУ А какво да направи,да си смени занаята ли?Нанеговите години?! Вместо каруци да прави автомобили?

ПИППИНА Да ми помогне малко с помпата.Щом до-карат горивото и помпата заработи, трябва мъж. Две-те с дъщеря ми не можем да се справим като хората. Все пак жени сме.

САНТУ Боже,какъв човек!Въобще не се замисля.

ПИППИНА Луд е!Луд!

САНТУ Знаете ли защо е пратил да ме повикат?Искада вдигне стена ей тука по средата и да раздели къщата.

ПИППИНА Виждате ли колко е побъркан?!За посме-шище! Палячо! Ще му дам аз едно разделяне на къщата...

Ах, Майко свята, ще му счупя главичката аз, че да почне да мисли!

САНТУ Куммари, умолявам ви... да запазим спокой-ствие, иначе нещата стават още по-трудни.

ПИППИНА Повярвайте кумпари, не мога повече. Няма да издържа и някой ден... Да ми раздели къщата му се при-искала?!... Посмешище! Вагабонтин, луд!

САНТУ Куммари, дойдох да ви помиря. Честна дума, не бих се намесил. Че знае се нашир и дълж във спор не се

12 Джузеппе Спампинато

меси между жена и мъж! Обаче щом нещата са стигнали до тук... и щом като вече съм дошъл, ще трябва да ви по-миря. (Виждат Джуванни, който влиза от вратата вляво) А! Ето го кумпари.

СЦЕНА ТРЕТА

(гореспоменатите действащи лица и Джуванни)

ДЖУВАННИ (Държи в ръка парче тебешир, с което чертае на пода перпендикулярна линия, като започва от центъра на вратата в дъното на сцената, така че да раз-дели стаята на две равни части).

ПИППИНА (отривисто) Паскину!

САНТУ (като се опитва да я успокои) Куммари... моляви се много... (придърпва към нея един стол) Ето, седне-те. (Настанява я да седне в дясната част на стаята).

ДЖУВАННИ (спира по средата на очертанието) Кум-пари Санту, минете от тази страна преди да съм издиг-нал стената.

САНТУ Каква стена?

ДЖУВАННИ Ами щом не искате да ми помогнете, аз сам ще се справя.

САНТУ Какво искате да кажете? Не ви разбирам. ДЖУВАННИ Ще вдигна стена. Вижте: всичко е в представата на човек за определено нещо. И когато той

е убеден в замислите си, все едно, че те вече са истина. Сега тук, за мен, сякаш наистина има стена. Само да я очертая и готово! Трябват ми тухли от трийсет нали? Само да си я представя... и ето я стената с тухли от трийсет. И от железобетон мога да я направя. Ама и така става. (Кратка пауза) Затова минавайте, преди да съм я вдигнал.

САНТУ Кумпари, нека да ви кажа нещо за момент, да помислим. Ще видите, всичко ще се оправи...

ДЖУВАННИ Кумпари, зает съм вече заграждам. Хай-де, минете!

ДЖУВАННИ (Продължава да чертае линията)Е... !Щом е така, ако искате да ми окажете честта да дойде-те при мен, ще трябва минете през вратата. (сочи към авансцената).

САНТУ Кумпари,чуйте,куммарими каза,че е тряб-вало малко помощ... (Забелязва, че Джуванни не го слуша, улисан в друго) А, а... ?! Чувате ли ме? Та, си казвам: хуба-во ли е да се оставят две слаби жени самички в една нова работа, особено в началото? Искате се мъжка ръка... глава на семейство. Какво ще кажете? (както по-горе) Мене слушайте. Трябва да им подадете ръка за помощ. Разби-ра се, когато имате пролука свободно време... Редно е да им помогнете. Тука вие сте мъжът!... (както по-горе) Е, кумпари?!...Чувате ли ме?... Кумпари?!... Кумпари?!?!...

ДЖУВАННИ (високо)Как... ?На мене ли говорите? САНТУ Ами на вас,на кого?!От половин час викам

кумпари.

ДЖУВАННИ (както по-горе)А?...Как така?...Говорете по-силно, че не ви чувам.

САНТУ Да не сте оглушал изведнъж?

ДЖУВАННИ (както по-горе)Какво казвате?

САНТУ (Говори високо)Казвам,не чувате ли?Оглу-шахте ли?

ДЖУВАННИ Как мога да ви чуя,след като има стенапомежду ни?

САНТУ (След пауза)Иих!Проклятие!Наистина сивярва.

ПИППИНА (Скача от стола и гневно напада мъжа си)Паскину!... Шантавел!... Палячо!...

САНТУ (Като я успокоява)Куммари...много ви моля,седнете! (Настанява Пиппина на стола и след това към Джуванни) Кажете ми сега, кумпари, да не би да правите чудеса? Или имате вълшебна пръчица? Как така издиг-нахте тази стена изведнъж? На мене, като зидар, ще ми трябват горе долу два дни.

ДЖУВАННИ Вярно!Имате право,кумпари.Стената трябва да е здрава и направена по всички правила на из-

куството. Добре, оттеглям се!... Значи, за да я вдигнем цялата ще трябва горещи долу четири дни... Позволете тогава днес да издигна първия ред тухли? (Сякаш реди тухлите като истински зидар) Ето така!... Даже два реда станаха... Четирсет сантиметра височина... За днес стига! После ще се довърши. Важното е да се започне!

ПИППИНА Палячо!...Нали започна преди месец...аоще не забелязваш колко си смешен.

САНТУ Кумпари,за стената после ще видим,хайдесега да помислим малко. Ако позволите, искам да ви на-права едно предложение. Чувате ли ме?

ДЖУВАННИ Ако искате да говорите с мен,трябва да минете от тази страна, в моята къща.

САНТУ Обаче трябва да говоря и с куммари...така чене мога да кръстосвам нагоре надолу. Имам лумбаго! Е, чувате ли ме?

ДЖУВАННИ Значи няма да имам честта да посрещна гости в моя дом?

САНТУ Откъде накъде?...Кумпари,трябва да говоря и на двама ви. Вижте какво ще направя: ще застана посре-дата и така ще мога да говоря и с двамата, съгласен ли сте? (Слага стола върху линията и сяда) Стената така и така още не е издигната...

ДЖУВАННИ Как така не е издигната?! Казах ви,тукаима поне половин метър стена. За мен, въображението е сякаш всичко е наистина.

САНТУ Това значи,че още не е висока.И ще трябва да пазя равновесие. (Поставя стола така, че да застане върху линията на равно разстояние от едната и от дру-гата страна). Така добре ли е? (Пауза) О! Така...

ДЖУВАННИ Внимавайте,кумпари!...

САНТУ Какво има?

ДЖУВАННИ Май целият висите от едната страна иможе да си счупите врата.

САНТУ Не се плашете,има място...Неслучайно съмзидар. (С усмивка) Нали така, куммари?

ПИППИНА Блазе ви,че имате желание за шеги.Аз на-право кипя!

САНТУ Спокойнокуммари...намалете пламъка!Сегаше оправим

всичко, не се тревожете. Значи кумпари, тука въпросът е само един. Да вървим по ред. Така: ваша-та съпруга, нашата куммари, е сметнала за необходимо да вложи парите, които си разделихте от продажбата на градината. Нали така? Значи: тъй като в това градче няма помпа за бензин, и тъй като времената са се променили и не всички ползват каруци, тя решила да купи една помпа и да продава бензин. Вие през това време ще си правите каруците... докато на това място хората искат да имат каруци, вие с вашия занаят ще им ги доставяте и ще имате клиенти; докато вашата съпруга ще се сдобива с нови клиенти, които не желаят повече каруци, а си купуват автомобили. Дотук, струва ми се, няма нищо лошо. Ще печелите вие, ще печели и куммари.

ДЖУВАННИ Кумпари,завива ми се свят от вас. САНТУ Защо?Струва ми се,че работата е много ясна. ДЖУВАННИ Не,не това:завива ми се свят,защото

като ви гледам, сякаш всеки момент ще паднете отгоре.

САНТУ Откъде?

ДЖУВАННИ Как откъде?Ами отгоре,от стената.Забравихте ли, че балансирате върху стената?

САНТУ А,да,бях забравил.

ДЖУВАННИ Видяхте ли?Забравяте и целият се кла-тушките насам натам. Ами ако паднете и се изпочупите? Чуйте ме, минете от тази страна...

ПИППИНА Кумпари,не виждате ли колко е смешен?Не ви ли влудява? Аз съм бясна... И ако продължава да го-вори така шантаво, честна дума, ще му спракам пипе-то... и така ще го наредя, че да почне да разсъждава като хората.

ДЖУВАННИ Кумпари,ще бъдете ли така любезенда кажете на тази госпожа от другата страна, че ще ѝ строша ченето ако продължава да говори с тоя бензин-джийски език като на бивша перачка.

16Джузеппе Спампинато

ПИППИНА Заради тебе,ти ме караш да говоря така,изменнико! Ти ме караш да ставам... перачка.

ДЖУВАННИ Кумпари, моля ви се, може ли да кажете на тази госпожа да не лъже, защото не е станала перачка, родена е такава.

ПИППИНА (Изправя се)Аз съм се родила перачка,а пъкти благородник, така ли? Ето защо искаш все така да я караш,

като барон, да безделничиш и да живееш от рен-та. (Приближава до линията сякаш ще я прескочи) Е, добре де, перачка съм... слугиня... бензинджийка! Да, бензин-джийка! Обаче хляб си го печеля с труд, а не като тебе, да безделнича от сутрин до вечер. (Доближава се съвсем близо до линията) Кажи ми сега нещо: от колко време не си направил и една каручка? От колко време? Кажи сега на кумпари,откога.

ДЖУВАННИ (Вече е грабнал един стол и е готов да го запрати срещу жена си ако премине разделителната линия) Стой! Внимавай границата!...

ПИППИНА (Спира,без да продължи да напредва)Как-ва граница? Шантавел! Какви са тия глупости?... Какви са?... Границата, линията... как не те вземат мътните...

Знаеш ли сега аз какво ще направя? (Приближава се застрашително още по-напред до линията).

ДЖУВАННИ Кумпари,честна дума,ако премине границата ще е строша рогата!

САНТУ (Като се опитва да успокои ту единия тудругия) Като стана дума за рога... Та си казвам: кой ли ме кара да си тикам рогата в тия работи... Е... Да бъде волята Божия!... Слушайте: ако искате да мислите разумно, ще помагам, обаче ако се обиждате наляво и надясно, доникъде няма да стигнем. Кумпари, обещавайте ли да бъдете спокоен и да не се ядосвате?

ДЖУВАННИ Аз,ядосан?Нееее,не виждате ли колко съм сдържан и спокоен?

САНТУ Ох,слава на Детенцето Исус!А виекумари,ще ме оставите ли да говоря без да прекъсвате разсъжденията ми?

ПИППИНА (Вече по-спокойно)Извинетекумари,на-истина се посрамах, майчице мила! От уважение към вас, зашивам си устата.

САНТУ Ох,най-сетне!Значи мога да говоря? ПИППИНА
Говорете,кумари... (без да забележи,преминава линията).

ДЖУВАННИ (Невъзмутимо хвърля към нея стола,който държи в ръце).

ПИППИНА (С викове)Аааау!...Звяр такъв!...Грубя-нин!... Предател!... (връща се в своята част).

САНТУ (Останал като втрещен)Кумпари???Как евъзможно?... Ами така ще я убиете? Оооо! А твърдахте, че сте спокоен.

ДЖУВАННИ Какво толкова? Не съм ли вече господар в дома си, че и един стол да не метна?

САНТУ Ами, не дотам, извинете! Особено когато на-около има благочестиви християни... Ами ако аз се бях случил на мушка... Нали щяхте да ми счупите главата?!

ПИППИНА А на мене какво ми направи, не ми ли уцели крака?

САНТУ Вие сте му съпруга. Аз обаче нямам нищо общо... Ох, ох! Ако ще я карате така, си тръгвам...

ДЖУВАННИ Чудесно! Да си ходим, кумпари, и аз тряб-ва да излизам. Да си ходим, хайде! Трябва да отида за ци-гари. (Приготвя се да тръгне).

САНТУ Ама как така, сега ли трябва да излезете? По-чакайте за момент, да помислим...

ДЖУВАННИ Извинете, кумпари, спешно е. Бях заб-равил... Трябваше непременно да напиша едно писмо и да взема листа и плик. Моля ви се, ще ми подадете ли сако-то? (Посочва сако, което е окачено на закачалката в дясната част на стаята).

САНТУ Е, добре!... Тогава ще ви придружа и по пътя ще помислим (отива да вземе сако).

ПИППИНА (Като го спира) Не, кумпари! Момент. Да дойде сам да си вземе сако, нали си има крака!

18 Джузеппе Спампинато

САНТУ Ама разбира се!... Вземете си го, кумпари.

ПИППИНА... Нали си има крака!... (хваща един стол).

САНТУ (Забелязва какво прави Пиппина) Не, некум-мари! Какво ще правим, бойни изкуства ли ще прилагаме? А и даже да си има крака... да не искате да му ги счупите?

ПИППИНА Защо, а мене не ме ли остави замалко куца, грубяна му с грубян?! Нека сега ако му стиска да дойде и да си вземе сако...

САНТУ Ще го вземе, ще го вземе! Но без стълкновения. Хайде, кумпари, минете, вземете си сако... и да при-ключваме с тая комедия.

ПИППИНА С този фарс, искате да кажете... Или стази трагедия!... (Заплашително) Хайде, минавай... Мини ако не те е

страх!

ДЖУВАННИ (След пауза) Кумпари, случайно да носи-те някое листче и плик?

САНТУ (смаян) Листче и плик???

ДЖУВАННИ Случайно...

ГЛАСЪТ НА АННА (отвътре) Омъ?!...Омъ?! ПИППИНА (Оставя стола и се приближава до вратата вдясно) Кой е там? Какво става?

ДЖУВАННИ (Със светкавичен жест, като използва момента, че жена му е разсеяна, грабва сакото и веднага се връща в своята част) Аууу! Порфейлът ми бил в сакото!

ПИППИНА (Връща се обратно).

САНТУ Майчице пресвята, като куче и котка стедвамата.

ДЖУВАННИ (Облича си сакото и се отпарявя към антрето) Кумпари, позволете... Сега се връщам!

САНТУ Не, не! Ще ви правя компания, така ще си говорим.

ДЖУВАННИ (Тъй като към антрето е отворено крилото на вратата, която гледа към дясната страна на стаята, той понечва да прекрачи очертаната линия, прескачайки въображаемата стена, но се спира с крак вдигнат във въздуха, защото вижда как жена му грабва

стола, готова да го запрати към него).

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	19
--------------------	----

ПИППИНА Само да посмееш да направиш крачка оттая страна, ще ти счупа крачето!

ДЖУВАННИ (Полека си прибира крака).

САНТУ Приятели, стига с тоя фарс!...

ДЖУВАННИ (Забелязва, че може да излезе от вътрешната врата вляво, през работилницата) А! Ами не мога ли да изляза през работилницата?! (Тръгва, но сигнал до страничната врата спира, обзет от нова идея) Всъщност, не! Ще изляза от централния вход... Пада ми се половин врата. (Връща се в антрето и отваря другото крило на вратата) Как не се сетих?! Кумпари, ако искате да излезете от моята страна... без да се притеснявате... оставям вратата притворена. (Излиза).

СЦЕНА ЧЕТВЪРТА

(Гореспоменатите действащи лица без Джуванни)

САНТУ (След известна пауза) Куммари, мога ли да випредложа нещо?

ПИППИНА За какво става дума?

САНТУ Защо не я запишете на името на двамата, тая прословута помпа? На двамата: съпруг и съпруга. Семей-на фирма на съпрузи Сантончито. Не, на тримата: Се-мейна фирма Сантончито&дъщеря. Говоря сериозно!

ПИППИНА Колкото до това, кумпари, от моя страна няма пречки. Стига и мъжът ми да сложи своята полови-на от парите.

САНТУ О, Детенцето пресвето! Така ли било?... Защо не казахте по-рано? Ами сигурен съм, че така всичко ще се оправи. Отивам да говоря с кумпари, да!... Ще се оправи!...

Ще се оправи!... (Тръгва бързо към антрето, с намерението да излезе от лявата част на вратата и тъй като се намира в дясната част, прескача линията, сякаш прескача стена, но веднага се опомня). Ах, по дяволите! Как ми се втълпи тая проклета стена... (От яд започва да раз-дава ритници във въздуха, като че ли стената наистина съществува)... Ще я срина!... (Излиза от антрето).

20 Джузеппе Спампинато

СЦЕНА ПЕТА

(Пиппина и Анна)

АННА (Влиза от вътрешната врата вдясно) Омъж, Знаеш ли колко е часът? Кой знае, вуйчо откога чака.

ПИППИНА В края на крайщата, знае пътя.

АННА Разбира се, че го знае, обаче редно беше някой да отиде и да го посрещне. Човек не се е прибира от години в родния си град... връща се и какво да види не го чака и куче дори! (Тръгва към вратата вдясно, забелязва линията начертана на пода) Каква е тази черта на пода?

ПИППИНА Такава, на баща ти. Вместо да отиде да посрещне шурей си, както си е редно... той чертежи, бариери да вдига намери...

АННА Какви панери? И панери ли вече прави? ПИППИНА Да бе, кошове... Не може палмови клонки да

сплете за Великден... Само каручки! Само каручки може да прави. (Като вижда, че Анна тръгва към работилница-та) Ами ти къде отиваш? Нали ти казах, че няма повече да стъпиш в работилницата. Да видим кога най-после ще разбереш.

АННА Омъ, какво ти става тая сутрин? Искях да погледна дали случайно Нину не е в работилницата да му кажа, че искаш да говориш с него.

ПИППИНА Пратих Нину до вкъщи; щом пристигне ще трябва чука на вратата вече няма какво да прави в работилницата, понеже баща ти го уволни. (Подава ѝ чифт мъжки дрехи, които взема от скрина) Ела, занеси тия дрехи на дядо си, иска да стане.

АННА Ама нали докторът каза, че трябва да лежи. ПИППИНА Аз какво да направя? Света обърна само и само да стане... Внимателно, сложи го да седне на слънце...

и не го оставяй да снове нагоре надолу из цялата къща.

АННА Мога да му занеса дрехите и после да се оправя.

Мене едва ме търпи!

ПИППИНА Ти не му отговаряй, прави каквото иска. (Отива до вътрешната врата вдясно и на висок глас към вътрешността) Опъ... Опъ, виж, Анна е тук. (Чува се как

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

21

Брази отговаря с ругатня) Ти се облечи. Аз отивам да по-срещна Мичу. (Още една ругатня от страна на Брази).

АННА А така! Занарежда ги едни...

ПИППИНА Виж, оправи се! Аз излизам. Ако дойде Нину, кажи му да почака. (Тръгва към антрето, след като затваря крилото на вратата, оставено отворено от съ-пруга ѝ).

СЦЕНА ШЕСТА

(Анна сама, след това Нину)

АННА (Излиза от вътрешната врата вдясно, за да занесе дрехите на дядо си. Веднага след това се чува шум, сякаш Брази е запратил нещо срещу нея. Отвътре Анна започва да охка, докато Брази продължава да сипе ругатни. След което Анна се връща обратно, обръщайки се на висок глас ту към вътрешността на помещението, ту към самата себе си) Да не е луд?! Ооох, на тия години, по-добре да ги прибират в лудница... щеше да ми счупи главата, грубиянин! Че и ръцете му треперят... Да не повярваш?!... Какви ми ги приказва?

Защо не се разправя с дъщеря си? (Ругатня от Брази) О! Не стига другото ами това е за благодарност? Няма да стъпя повече! Ако ще да мре! (Още една ругатня от Брази) Да, да, чак се задушавал!... Все на него му мирише!... Къде е тая миризма? Хайде да видим: къде? Как може да му мирише, щом като бензинът още не

епристигнал? А?... Щом като помпата е празна... Хубава работа! Той като е луд и другите ли да му вървят по акъ-ла? Като не иска да стои тука, защо не отиде със сина си Мичу на Континента, че да си гледа живота? (Някой чука на вътрешната врата веднага отива да отвори).

НИНУ (влиза)Баща ти няма ли го?

АННА Най-последно!Какво трябва да стане,че да те види човек?!

НИНУ Какво значикакво трябва да стане?Нали не работя вече с баща ти...

АННА Затова ли те няма никакъв?Аз нищо ли не знача?

Вярно е: който е далече от очите е далече от сърцето.

22Джузеппе Спампинато

НИНУ Какви ти говориш?Не мога да идвам както преди, то е ясно сега не работя. Да си седя в дюкяна и да нагъвам като някой безделник?!... Обаче не затова стоя далече от теб... Ти си постоянно в моето сърце, както е било винаги! И не се страхувай, че те обичам по-малко; особено като не си до мен както преди.. Ела, дай ми целувчица. (Приближава се до нея).

АННА (Отдръпва се)Тихо,дядо е горе.

НИНУ Не лежи ли?...Ела,радост моя,ела да ти кажаколко те обичам!

АННА Дръпни се,ти казвам,че дядо е тука...сега ста-ва... И татко може да дойде...

НИНУ (Отива да затвори вътрешната врата вдясно,като заключва, след това поглежда от антрето и се връща) Никой не идва (Приближава се до Анна и я прегръща. Тя не го отблъсква. Точно когато искат да се целунат, от улицата долита гласът на дон Пеппи, който вика не-прекъснато дон Джувани. Двата се разделят).

АННА Майчице!!!!...Кой ли е!

НИНУ Дон Пеппи,търси баща ти...Покажи се и кажиче го няма.

АННА (Тръгва към антрето)Ти върви в работилницата.

НИНУ (Застава встрани, за да не го забележат отвън) Спокойно... Покажи се!

АННА (Показва се от антрето и на висок глас, към него) Дон Пеппи, баща ми го няма... Не е вкъщи! (След малко влиза вътре).

НИНУ Тръгна ли си?

АННА Да.

НИНУ (Приближава се и я придърпва към себе си) Ела!

АННА (Въпреки че остава до него, прави усилия да държи Нино малко по-далече, докато той, напротив, иска да я притисне до себе си) Нину, имам чувството, че не ме обичаш както преди.

НИНУ Какво говориш?... Ами аз съм луд по тебе. Ела, ела!...

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

23

АННА (Както по-горе) Сякаш си далеч от мене, и мисе струва, че все повече се отдалечаваш!

НИНУ Така е, ти ме отдалечеваш...

АННА Не сега, в този момент. А когато не си примен... Когато не се виждаме. (Бавно отстъпва пред волята на Нино и се оставя в прегръдките му).

НИНУ Не е вярно! Напротив, по-съм близо когато не се виждаме, защото все си мисля за тебе... и искам да бъдем все така прегърнати, така... както сега.

АННА И аз... така, завинаги... Толкова те обичам, Нину!

НИНУ И аз, сърце мое!... Много, много!... (Опитва се дая целуне).

АННА Защо не го кажеш у дома и да се сгодим наистина?

НИНУ (Отдръпва се рязко) Видя ли? Развали всичко! Като че ли мислиш само как да говоря с вашите. Защо, сега да не сме наужким годеници?

АННА Да! И все така ли ще бъде?... Скрилом, тихич-ко, да ни е страх всеки миг? Да се оженим и ще бъдем винаги един до друг. Сега като не си в работилницата и не мога да те виждам всеки ден както преди и чакам да те видя, всяка минута ми се струва като век.

НИНУ С кого искаш да говоря точно сега? Баща ти имайка ти са скарани... Проклета да е тая помпа, в деня в който майка ти си я

втълпи! Знаеш, че напоследък с баща ти не може да се говори, нали?! Има право, горкият!

АННА **Защо да има право,я да видим?**

НИНУ **Е,да така е!И ти разсъждаваш вече по новому,както майка ти сложи помпа за бензин. Сякаш каручки-те по нашия край вървят с бензин...**

АННА **Защо,да не би да няма автомобили в това град-че? (Изброява) Бирникът има кола; докторът; ветерина-рят; секретарят...**

НИНУ (Като я прекъсва)**Знаех си,че ще стигнем до-тук: до секретаря...**

АННА **Защо,секретарят няма ли кола?**

24**Джузеппе Спампинато**

НИНУ **Има кола!А ти друго нямаш на езика освен се-кретаря и синчето му... онова хилавото...**

АННА **Колко си щурав,Майчице свята!Какво общоима сега пък това?**

НИНУ **Има,има!Понеже ако пак го видя да ти се умилк-ва... Един Бог знае, ще му спракам ченето!**

АННА **Да прави каквото си иска,мене какво ме инте-ресува?**

НИНУ (Ядосан)**Мене ме интересува...защото те оби-чам и няма да позволя...**

АННА **Ама кой му обръща внимание?**

НИНУ **Само това липсва,да му обърнеш внимание. АННА**
Нину,видя ли,че не ме обичаш както преди?
Сърдиш се за нищо!

НИНУ **Какза нищо?Значи:задяват моята годени-ца... и да не се сърдя?**

АННА **Ама кой кого задява?Не се горещи толкова!Неми харесва като правиш така!... Нищо не е станало; не се страхувай, че някой ще ме задиря вече всички знаят, че сме годеници и че се обичаме.**

НИНУ **Значи,искаш да кажеш,че...оня,не се разхождапред вас? Или мислиш, че не съм забелязал?**

АННА Ама какви разходки...Кой знае заради кого ми-нава?!...

НИНУ Е,да,заради дядо ти!Сигурно понякога минавазаради дядо ти?! Проклятие! Само да го срещна, краката ще му счупя!

АННА (Като се усмихва)Горкият!Нали няма каквотолкова да загуби... Прилича на клечка! (Приближава се към него) Май ми харесва да си такъв... Показва, че ме обичаш... Вярно ли е, че ме обичаш?

НИНУ (Притиска я към себе си)Толкова те обичам,черевнувам и от въздуха около тебе... радост моя! Не мога да ти опиша колко е голяма любовта ми... Няма такива думи... Само когато те прегръщам и целувам може да разбереш...

Скъпа моя!... Радост моя!... Сърце мое!... (В момента, в който ще се целунат, на външната врата вдясно се чува силно

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	25
--------------------	----

и продължително чукане. Това е Брази, който иска да влезе

и вдига шум, тъй като намира вратата заключена).

АННА (Отдръпва се веднага)Исусе!...дядо!...Върви в работилницата!...

НИНУ Гръм от ясно небе!Откъде се взе тоя старец?! **АННА** (Избутва го към вратата вляво)Тихо!...Да не

те чуе... Тръгвай!...

НИНУ (Тръгва с неохота)Ооох!Така и не можах да те целуна! Излиза през вътрешната врата вляво).

СЦЕНА СЕДМА

(Анна Брази, след това Джуванни)

АННА (След като се е уверила, че Нино е излязал, отваря вратата вдясно) Кой е?... Кой е?... Какво ли го прихващат?...

БРАЗИ (Влиза разлютен. Възрастен мъж, който не-прекъснато се нервира и мърмори. Пристъпва трудно, с провлачена стъпка, целият трепери, особено ръцете. По-люблечен: панталони придържани от все още незакопча-ни тиранти; разкопчаната риза също виси над дългите чорапи, обувките са с развързани връзки. С ръце, които непрекъснато треперят придържа отпред, доколкото може, панталоните). Мулета безопашати!... Искате да умра задушен, така ли? Копелдаци!... Да не съм ви затвор-ник, а? Защо ми заключваш

вратата, а малка хубостнице?

АННА Каква врата?Какво заключване?Ваша милостне може да отвори... Вратата беше отключена.

БРАЗИ Задушен искат да умра в тая къща...Абдалибезподобни!...

АННА Защо задушен?Защо трябва да умираете? БРАЗИ Въздух,въздух ми трябва!Не искам да умра от

миризмата!

АННА Хайде пак с миризмата.Къде е тая миризма?Още не са докарали бензина... Хайде, поседнете малко на слънце, ей там... и си наметнете шала.

БРАЗИ (Обикаля стаята сякаш търси нещо)Къде е?Къде си го скрила? Мискинка!

26Джузеппе Спампинато

АННА Какво търсите?Може ли да знам? БРАЗИ Бастунът.Къде го сложи?Шарлатанка!

АННА За какво ви е бастуна?Ваша милост не бива дастои прав. ОмЎ заръча така. Хайде, седнете!...

ДЖУВАННИ (Влиза от антрето,в ръка държи листхартия. Изненадва се, че вижда свекъра) Какво прави ваша милост, защо сте станал? Кой му позволи да стане?

БРАЗИ (Без да му обръща внимание)Къде го е скрила,мискинката?

АННА Искаше на всяка цена да стане...омЎ му позво-ли... само за днес, понеже вуйчо си идва.

ДЖУВАННИ Да не сте полудели?!На краката си неможе да стои, а вие... ! Къде сте се разбързал, ваша ми-лост?... (Вижда, че Брази прекосява начертаната линия

ипровлачвайки крака, изтрива всичко) Полекаа!... Поле...

Браво! Всичко изтрихте...

БРАЗИ Дяволица!Нарочно си го скрила.Ако го намеря,снего ще ти строша рогата! (Залитва, но в момента в кой-то ще падне, Джуванни го задържа. Той обаче се изплъзва). Ти да се махаш! Иначе с тебе ще се разправям. (Отново както преди малко, обикаля стаята) Да скрият бастуна на един старец... Непрокопсаници!... Злосторници, магарета!...

ДЖУВАННИ Ама какъв бастун?Ваша милост трябвада лежи!

БРАЗИ Трябва да изляза! (Повишава тон)Трябва да изляза!

ДЖУВАННИ Само това ни липсваше,да излезе на раз-ходка.

Хайде, седнет... Хайде... Още половин стена из-три! Ауу, валяк ли минава?!... Всичко се изтри! (Към Бра-зи) Ваша милост, минете от онази страна, седнете на слънце... и си закопчайте...

АННА (Опитва се да го заведе от другата страна)Хайде да вървим натам, аз ще ви закопчая...

БРАЗИ (Изплъзва се)Махни се,малка хубостнице!...

Отсега нататък само Главната сестра ще ме закопчава!

ДЖУВАННИ Кой ще ви закопчава?

БРАЗИ Старшата сестра.

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

27

ДЖУВАННИ Каква Старша сестра?

БРАЗИ Ами тази,в сиропиталището...Защото тамще отида аз! Там!

ДЖУВАННИ А!Значи искате да отидете в сиропита-лище... и да ви закопчава Старшата сестра?!

АННА Не някоя случайна монахиня:Старшата сестра! ДЖУВАННИ Естествено!И ако някой път дойде Май-

ката игуменка, тя ще го закопчава.

БРАЗИ Който си поискам,той ще ме закопчава!...

ДЖУВАННИ После ще мислим за сиропиталището...

Засега почакайте да пристигне синът ви Мичу...

АННА Мисля,че иска да излезе,за да не се срещнат. БРАЗИ Хаймана!...Хаймана!...Хаймана!... (Излиза от

вратата вдясно, като минава с провлачени стъпки по цялата начертана на пода линия).

ДЖУВАННИ (Вижда,че Брази е изтрил всичко)Свър-ши се със стената! Какво да се прави като вкъщи си има-ме валяк... (Към Анна) Хайде, заеми се ти, ох! И го накарай да седне, иначе наистина ще вземе да излезе, само да заце-пи на четвърта и...

АННА (Излиза през вратата вдясно).

СЦЕНА ОСМА

(Само Джуванни, след това Нину)

ДЖУВАННИ (Още в момента в който остава сам, отива до масата, сяда, отваря чекмеджето и от него изважда малка мастилница и писалка; след това поставя на масата листа за писма и след като потапя писалката

вмастилницата се навежда над листа, за да започне да пише, но в този момент се чува, че някой чука на вратата вляво. Моментално скрива листа в джоба си, тъй като не иска никой да види писмото и става). Кой е?

НИНУ (Показва се на вратата) Майсторе... аз съм! ДЖУВАННИ А, ти ли си?! Влизай... влизай!

НИНУ (Влизат) Дал Бог добро! ДзуПеппи ми предаде, че сте ме търсил. Нещо имате да ми казвате ли?

28 Джузеппе Спампинато

ДЖУВАННИ Да! Пратих да те повикат, защото има да свършим една работа. Трябва да направим една каручка, та имам нужда от тебе.

НИНУ (Учудено) Каручка ли? Нова каручка? ДЖУВАННИ (Веднага) Чисто нова! (Поправя се) Какво значи нова, да не би някой да прави стари каруци?

След като трябва да се изработи: ще бъде нова, нали?

НИНУ Помислих, че ще се поправя някоя стара каручка.

Колко време вече, ваша милост не се е захващал с нова...

ДЖУВАННИ Ето сега ще я направя! Една чудесна каручка. Изваяна, изрисувана...

НИНУ Изваяна?

ДЖУВАННИ Да, да! Изваяна от тебе! Ще направим такава каручка, че да участва в надпревара... така де, в състезание за каручки! Разбра ли?

НИНУ Разбрах! В Агридженту, нали?

ДЖУВАННИ Откъде знаеш?Кой ти каза?

НИНУ Чух,че се говори.Ще има конкурс за най-краси-вата сицилианска каручка. Добре, майсторе! Ще я напра-вим! Кой я поръча, пари има ли?

ДЖУВАННИ Има,ти не бери грижа.

НИНУ А той,кой е?

ДЖУВАННИ Никой!

НИНУ Как така никой?

ДЖУВАННИ Аз искам да се направи каручката.Част-на собственост.

НИНУ Ваша милост???Ваша милост иска да участва вконкурса в Агридженту?

ДЖУВАННИ Да!Защо,да не би да не мога ли да участ-вам?

НИНУ С коя каручка?

ДЖУВАННИ С оная,на непорочната ти сестра...Как-во значи с коя каручка? Ами с тази дете ще направим.

НИНУ Ааа...да!...Значи е на ваша милост?!Значи щенаправите каручката... и ще я задържите за себе си?...

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

29

ДЖУВАННИ Нину,ти нещо май не разбираш.Не могли да си направя каручка лично за себе си?

НИНУ Ама за какво ви е?

ДЖУВАННИ И таз добра!Нали ти казах,ще участ-вам в конкурса?!

НИНУ Значи:ще направите каручката,само и само,за да участвате в конкурса? Обаче освен каручката, ще трябва кон... такъми...

ДЖУВАННИ Разбира се!Да не би да не знам?!Коня щего купя. Вече съм дал дума! А такъмите съм поръчал на Кармелу Пулеу.

НИНУ Хубаво!Пари на вятъра ли ще хвърляте? ДЖУВАННИ Защо да са хвърлени на вятъра?Ако спе-

челя първата награда, голяма част от разходите ще ми се изплатят... а пък каручката цяла целеничка, ми оста-ва, и винаги ще мога да я

използвам щом се наложи... Мога

и да я давам под наем...

НИНУ Под наем ли?

ДЖУВАННИ Да! Когато му наеха каручката за филма Селска чест, дадоха на Куадаруни сто хиляди лири само за седмица. Мога да я изложя някъде... за чуждите турис-ти, да кажем, ще си плащат, за да я погледнат или да се снимат с нея. В днешно време каручката е за показ.

НИНУ Знаете ли, хареса ми тая работа за каручката? Добре измислено!

ДЖУВАННИ Ами тогава, ще ти стигне ли майстор-лъка да издялаш каручката?

НИНУ Дали ще ми стигне майсторлъка? На мене? Ваша милост, нали искате да спечелите с тая каручка?

ДЖУВАННИ А, не, искам да загубя! Ама разбира се, че искам да спечеля. Иска ли питане? Иначе защо ще участ-вам в надпреварата?

НИНУ И ще спечелите!

ДЖУВАННИ Говориш като Дучето. Нину, трябва на-истина да спечелим.

НИНУ Ваша милост, не се притеснявайте! Аз също имам интерес да спечелим.

30 Джузеппе Спампинато

ДЖУВАННИ Естествено! И ти ще направиш добровпечатление на хората.

НИНУ Не е само доброто впечатление. Щом спечели пър-вата награда, ваша милост, със сигурност ще ми плати.

ДЖУВАННИ Ей! Само за пари ли мислиш?! Нямай гри-жа, не ме интересуват разноските. Каквото ми струва ми струва, обаче ако участвам, трябва да спечеля. Това е! Сега да напиша писмото за участие... (Взема листа и се приготвя да пише, но спира, тъй като от улицата се чува гласът на Рику) Кой е?

СЦЕНА ДЕВЕТА

(Гореспоменатите и Рику)

РИКУ (Показва се на вратата на антрето)А,вътрели сте, ваша милост?! Дал Бог добро!... (Обръща се, готов да хукне обратно).

ДЖУВАННИ Какво има,Рику?

РИКУ Нищо...дон Пеппи искаше да знае дали сте сеприбрал въщи... Сега отивам да му кажа!... Дал Бог до-бро! (Излиза тичешком).

ДЖУВАННИ (Към Нину)Пратих дон Пеппи при Ли-отта... да го ангажирам.

НИНУ (Учудено)Как,Лиотта ли???Лиотта ще рису-ва каручката?

ДЖУВАННИ Да,Лиотта.А пък ковачът ще бъде донИану Салера.

НИНУ Как така?Няма ли да я рисува Анна?...Дъщеря ви?

ДЖУВАННИ Казвам ти,ще трябва да бъде нещо кра-сиво...

НИНУ Защо,Анна няма ли да я нарисува по-хубаво отЛиотта? Не си ли спомняте, ваша милост, каручката за дон Пудду Крокку? Кой може да я изрисува по-хубаво от дъщеря ви?!

ДЖУВАННИ Е,добре де...тогава и свекър ми хвърля-ше по едно око... Обаче сега не може. Това е! Ще я рисува Лиотта. Така реших!

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	31
--------------------	----

НИНУ И да оплескаме каручката!

ДЖУВАННИ Какво искаш да кажеш,че Лиотта не едобър ли?

НИНУ Не че не е добър,но дъщеря ви Анна е другонещо. Няма никакво съмнение... С Анна ще успеете!

ДЖУВАННИ И дума да не става!

НИНУ Донна Пиппина може да е против?Майсторе,ако ми разрешите, аз ще говоря.

ДЖУВАННИ (Обнадежден,че Нино ще убеди дъщеряму) С кого, с Анна ли?

НИНУ Не,с госпожата.Със съпругата ви.Защото аконещо зависи от нея...

ДЖУВАННИ Нищо,нищо!Няма нужда.Не зависи отникого. Зависи само от мене, а аз не искам. Колкото до жена ми... Все едно че я няма. Тя с

работата си, ние с на-шата. Разбра ли? Без да се разсейваме... Работа и толкоз!

НИНУ Какво разсейване?

ДЖУВАННИ Ако се случи,ако имат нужда от тебе...за нещо около помпата... Ти работиш само за мене, с из-ключителни права! Разбрахме ли се?

НИНУ Естествено!Да не сме деца?Щом трябва да се работи ще се работи.

ДЖУВАННИ А!Чудесно! (Посочва му работилница-та) Тръгвай!... Аз идвам. Да видим, дали ще мога да напи-ша това прословуто писмо.

НИНУ (Излиза през вратата вляво).

СЦЕНА ДЕСЕТА

(Само Джуванни, после Пеппи)

ДЖУВАННИ (Остава сам и се приготвя да напише писмото, както преди малко, но едва започнал, влиза от антрето дон Пеппи. Отново сгъва и пъхва набързо листа в джоба си).

ПЕППИ Дон Джуванни...разсипани сме!...Разсипани сме!...

(Строполява се върху един стол, изтощен от бързане).

ДЖУВАННИ Какво има?Какво става?

32Джузеппе Спампинато

ПЕППИ Жалко за вас...добре сте се подредили.Да мусе не знае! Съсипани сме!

ДЖУВАННИ Какво става,дон Пеппи?

ПЕППИ Какво ти спечелване?!Какво спечелване?!Ху-баво сте се наредили, да му се не знае! Като майска роза. По този път и последното място няма да спечелите. Нищо... нищо!... По-добре се откажете!

ДЖУВАННИ Защо?

ПЕППИ Лиотта вече се е цанил!Късно сте се сетил.

ДЖУВАННИ Цанил се,така ли?При кого?

ПЕППИ При хората от Патернъл. Не си губят време-то... и ще спечелят! Да му се не знае, ще спечелят! Обаче, драги мои, трябва да признаем, че тия от Патернъл...

ДЖУВАННИ (Объркан) Какво значицанил се? Неможе да бъде!

ПЕППИ Ще му забраните да се цани при когото си по-иска ли? Те първи са му предложили. Наредили са си неща-та да спечелят на всяка цена...

ДЖУВАННИ Как така първи? Какви ги разправяте? Нему ли казахте, че аз мога да наддавам?

ПЕППИ Кога? Ей сега ни каза. Сега! Преди половин час!

Хубаво сте се наредили, да му се не знае!

ДЖУВАННИ Добре, кажете му, че наддавам над тия от Патернъл... да работи само за мене.

ПЕППИ На кого да кажа? Това да не е играчка? Вече се

ещанил! Хубаво да знаете: жалко! Жалко, че сте толкова бавен за такива работи... Драги мои, трябва да призна-ем, че тия от Патернъл...

ДЖУВАННИ Ще му дам двойно! Не ме интересуват парите... Каквото поиска, всичко! Сега така... от инат! Хайде, вървете... Каквото иска да иска!

ПЕППИ Няма смисъл! Аз си знам колко настоявах. Не евъпроса за пари, не! Вече осем дни откак се е цанил. Да си вземе думата назад ли?

ДЖУВАННИ (След известна пауза) Е, добре!... Ще на-мерим друг.

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	33
--------------------	----

ПЕППИ (Избухва) Друг път, така си ще намерите! До-бър като него няма. Няма! Освен... ако не убедите дъщеря да ви рисува.

ДЖУВАННИ Казах ви, че не може! Колко пъти да пов-тарям?

ПЕППИ Ами какво дирите още? Каква награда искате?

СЦЕНА ЕДИНАДЕСЕТА

(Гореспоменатите и Брази)

БРАЗИ (Влиза от вратата вдясно. Облечен е в сако, жилетка, вратовръзка, с елегантно килната настрани шапка. Готов е да излезе, но не намира бастуна, който търси от стая в стая, с все така провлачена както и преди стъпка и все по-треперещи ръце).

ПЕППИ (Тръгва срещу Брази) Ето, ето! Само това е решението... Майсторът си е майстор! Само ваша ми-лост, дзу Брази, ще успее да се справи с всичко, с вашия голям талант, с тези благословени ръце, които нарису-ваха произведения на изкуството!...

ДЖУВАННИ Оставете го на мира...Какви му ги гово-рите?...

ПЕППИ (Иска да целуне ръцете на Брази,като се опит-ва да ги хване) **Ваша милост... дайте ми тези ръце, искам да ги целуна...**

БРАЗИ (Засрамен)Махни се,Пеппи...Махни ми се отглавата... каквото и да кажеш е на вятъра. Отврати-телният гаден бастун, къде се е заврял?...

ДЖУВАННИ (На себе си)Още си търси бастуна!

ПЕППИ (Настоявайки)Дайте да целуна тези надарениръце... (Успява да хване ръцете му, които треперят не-прекъснато; опитва се да ги доближи до устните си, но не успява, заради силното и непрекъснато треперене).

БРАЗИ (Мъчи се да се освободи)Махни се!...Остави мена мира!...

ДЖУВАННИ (Наблюдавайки сцената)Сякаш е пнев-матичен чук?! Или мотор с искрово запалване?!

34Джузеппе Спампинато

ПЕППИ (След като Брази се е измъква,не успява поникакъв начин да доближи устни, а само поклаща насам натам глава, и се строполява в един стол). Да му се не знае! Колко тъжно ми стана! (След известна пауза) Как е възможно човек да изпадне в такова положение?

ДЖУВАННИ Като са му позволили да стане...Легналне трепери така.

БРАЗИ (Отправя се към вратата вдясно)Само да гинамеря... ще им счупя рогите и на двете: майка и дъщеря. (Излиза).

ПЕППИ Май само той можеше да ни спаси.Да му се не знае! Само да можеше да държи четката, както едно вре-ме... (Хрумва му идея) Дон Джуванни, ако му приложим една хубава възстановителна терапия?... Ами че това е само изтощение! Да му бием някоя и друга кутия инжек-ции, от ония, силните... А?

ДЖУВАННИ На кого?

ПЕППИ Ами надзуБрази!Едно хубавичко лечение с ин-жекции от рибено масло... и ще го оправим. Аз ще му ги бия.

БРАЗИ (Брази се е върнал и е чул всичкостои изправендо вратата вдясно) Ти инжекциите ги бий на сестра ти! Копеле, муле безопашато! На сестра ти!... Че да не ти из-вия рогата

като на овните по чукарите на Сона. Рогач, овен, муле
мирижливо!... (Излиза от вратата вдясно).

ПЕППИ Загубени сме!Отказваме се!... (Тръгва към ан-трето,
вижда, че се задава Санту) Ето го и вашият кум-пари
Санту...Нека той да ви изрисува каручката.Ох,по-добре да си
вървя, иначе ще избухна!... (Излиза).

СЦЕНА ДВАНАЙСТА

(Джуванни и Санту)

САНТУ (Влиза от антрето)О,най-последно!Ама къде сегубите?
Мога ли да знам? (Сяда и след известна пауза) Е, кумпари,днес
денят ми е загубен,но ще се успокоя самокогато ви сдобря.
Кумпари...

ДЖУВАННИ Помислих,че се върнахте с всичко необ-ходимо за
работата. Ще ви платя целия ден, кумпари.

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	35
--------------------	----

САНТУ Все там ви е умът,нали?И така,да се върнемна въпроса:
кумари идва насам, срещнах я с брат ъ, ва-шият шурей Мичу. Минаха
през страноприемницата на донна Фуртуната да оставят и двамата,
защото шу-реят ви пристигна заедно с един негов приятел, не е на-
шенец. Обаче преди да дойдат, трябва да си поговорим, кумпари,и да
разрешим тая работа с кавгата.Не е реднода си дойде вашият шурей
и да ви свари скарани, особено когато с него е този приятел,
другоземец.

ДЖУВАННИ Мене какво ме интересува?Аз съм ком-шия! Стига да
зачитаме съседството... каквото искат това да правят: брат, сестра...
приятел... Всеки на къща-та си. Имат много място. Даже, ако им пречи
свекър ми, бедният старец,мога да го взема при мене, у дома.

САНТУ Кумпари,не сме стигнали дотам.Напротив,трябва да ви
направя предложение от страна на кумма-ри.И така:вашата съпруга
предлага да запише помпата

ина ваше име. Така ще бъде на цялото семейство. Нали? Какво ще
кажете?

ДЖУВАННИ Ами като на гробищата. САНТУ Какво общо
имат гробищата?

ДЖУВАННИ Ами...там е гробницата на цялото се-мейство, а тука
помпата на цялото семейство... Хай-де, не ме разсмивайте.

САНТУ Какво смешно има,извинете.И вие и съпруга-та ви ставате
собственици и всеки отговаря за едната

и другата част. Естествено, вие ще покриете вашата част от разносните... Пари имате!

ДЖУВАННИ Кумпари, пари нямам!

САНТУ Как? А парите от продажбата на градината?

Какво искате да кажете, че сте ги изяли и изпили?

ДЖУВАННИ Така е се искаше на жена ми. Обаче мога да ви кажа, че аз от тези пари не съм пипнал и грош... на-мислил съм да ги вложа... и то добре! Защото аз парите си не ги тикам в безсмислени сделки, обезателно на за-губа, като например: помпи, бензини и тем подобни. На мене акълът ми щрака, кумпари, имам ценни идеи.

36 Джузепе Спампинато

САНТУ Мислите да ги вложите по-добре ли? ДЖУВАННИ (Придава си важност като човек врял и кипял. Затова понякога се изразява и на италиански) Имам намерение да осъществя един проект... Както виждате, и аз се променям, не стоя на едно място, как-то твърди жена ми. На път съм да осъществя една идея...

Новост!... Създавам!... нещо ново, това е! САНТУ Какво правите? Мога ли да знам? ДЖУВАННИ Засега не мога да ви кажа. Може да се из-пуснете някъде и... ще се загуби цялата оригиналност...

САНТУ Аууу! Кумпари, значи не ме познавате?! Нещото като не трябва да се знае, няма да се знае! Та... какво правите? Каква е това ново нещо?

ДЖУВАННИ (Малко предпазливо) Правя... каручка.

САНТУ (Изненадано) Какво???

ДЖУВАННИ (Както по-горе) Каручка! Сицилианска каручка!

САНТУ (Както по-горе) Каручка??? Казват е каруч-ка, така ли?

ДЖУВАННИ Точно така!

САНТУ И... това ли е... новото нещо?

ДЖУВАННИ Абсолютно ново!

САНТУ (На себе си) Да не е мръднал? Нали все каручки е майсторил...

ДЖУВАННИ (Отдалечава се, разхождайки се из стая-та) Вече започнах работа. Дървото съм набавил! Ковач имам! Липсва ми

само... (Изведнъж се сеща за нещо, скача като пружина и на себе си) Ах, да му се не види! Как не се сетих? Ами да! След Лиотта е той: онзи от Ачиреале! Сетих се! Саро Белла... (Вече много доволен, обръща се към Санту и вика) Кумпари, Саро Белла!... Белла!

САНТУ (Разбирайки погрешно, успява само да му отговори)... Белло?!?!...

ДЖУВАННИ (Подскача от радост) Не! Белла! Саро Белла! Саро Белла!... (Изтичва към вратата вляво като вика Нину).

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

37

САНТУ (Останал сам, вече сигурен, че си има работа слуд. И наистина схваща думите Саро Белла като саро бел-ла! (ще бъда красива бел.пр.) Тръгва си, но после решава да остане.) Опазил Бог!... Как можа да се случи??... Побърка се наистина. Ами да! Преди наистина виждаше стената... А пък сега като нищо се мисли за жена... Да пази Господ! И колко гордо викаше с цяло гърло: саро белла, саро белла!...

Ах!... Кой ме накара да дойда тази сутрин? Да си бях започнал работа... (Чува че Джуванни вика на Нину да побърза и да отиде да ангажира художника Саро Белла.) Ау! Бесен е!... Ама мога ли да го оставя сам?... Ако дойдат...

ДЖУВАННИ (Влиза от вратата вляво) А, да, сега съм по-спокоен (сяда).

САНТУ Слава Богу! (Внимателно застава зад него, го-тов да се намеси) Кумпари, успокоихте ли се?

ДЖУВАННИ Разбира се! Голяма грижа ми падна от раменете. (След пауза) Значи кумпари, не вярвате, че правя каручка? (Изважда от джоба си листа от писмото, ко-ето все още не е написал и му го подава) Ето! Четете! (Отдалечава се като му обръща гръб).

САНТУ (След като вижда белия лист и след като го обръща отзад и отпред, вече не знае какво да прави).

ДЖУВАННИ Четете! Четете!

САНТУ (За да не го разочарова, се преструва че чете, като си мърмори нещо неразбрано).

ДЖУВАННИ (Като си спомня едва в този момент, чене е написал писмото, със светкавичен жест го изтръгва от ръката му, от което Санту целият се олюлява). Е, стори ми се, че съм го написал?! Започвах го четирсет пъти... (Като забелязва отбранителната позиция на Санту) Какво има кумпари?

САНТУ Ами тогава... убеден сте, че този лист е бял, нали?!... Че няма нищо написано?!...

ДЖУВАННИ Ами да! Да не съм малоумен? Бях си втъл-пил, че съм го написал...

САНТУ (На себе си) Значи не е винаги така. Лудва самопоякога. (Към Джуванни) Кумпари... сега се успокойте... Успокойте се...

38 Джузеппе Спампинато

ДЖУВАННИ Как ме виждате? Не съм ли спокоен? САНТУ (Уплашен) Да, да.. добре! Бъдете спокоен, сега ще ви мине... Спокойно!... Спокойно!...

СЦЕНА ТРИНАЙСТА

(Гореспоменатите и Нину)

НИНУ (Влиза от антрето) Майсторе, не може нищо да се направи! Дон Пеппи преди малко мина и каза, че дон Сару от Ачиреале, е влязъл в затвора.

ДЖУВАННИ В затвора?! Как е възможно??? НИНУ Оставало му да лежи още няколко години. ДЖУВАННИ (Вбесен) По дяволите! Порку Джуда! Все накриво!... Кой ни прокле така? Кой? (Накъсва на хиляди парченца листа, който все още държи в ръце) Не е на къс-мет тоя художник. Порку Джуда!...

НИНУ (Осмелява се да каже) Ваша милост, чуйте, майсторе: няма по-добра от Анна!

ДЖУВАННИ (Развиква се като бесен) Неее!!! Неее!... Не! Оттам идва проклятието! Те ни проклинат! Те ни урочасват! Те!... Да му се не види по дяволите!... Стена-та!... Трябва стена! (Тропа с крака по пода) Тука! Тука! Сега сегичка! Веднага! И полъх да не преминава! (Вика още по-силно) Магия! Заклинателки!... Продажници, майка и дъщеря! Миризливи бензинджийки! (Рязко към Санту) Кумпари, веднага трябва да намерим мистрия!...

САНТУ (Останал до този момент вцепенен, все по-убеден в лудостта на Джуванни, си казва) Май ще трябва усмирителна риза!

ДЖУВАННИ До вечерта ще вдигнем стената! САНТУ Добре, кумпари... само се успокойте. ДЖУВАННИ Порку Джуда, какъв инат! Тичайте! Хай-де, намерете мистрия!

САНТУ Да, кумпари, тръгвам... Бъдете спокоен... (Правя знаци

на Нину) Нину, ти остани... Да правиш компа-ния на моя кумпари... Аз отивам да взема ризата...

ДЖУВАННИ (С изхвъркнали от орбитите очи)Каква риза?

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

39

САНТУ (Поправя се)Искам да кажа мистрията...Тръг-вам!... Тръгвам!... Да взема усмирителната мистрия... (Избягва през антрето).

НИНУ (След известно време,след като вижда,че Джуванни започва да се успокоява) Началство, мисля си: меж-ду другото, да започваме работа!...

ДЖУВАННИ (Взема решение)Точно така!Да започва-ме работа! Хайде! (Сваля си сакото, запретва ръкавите на ризата и тръгва към вратата вляво) Между другото, да започваме работа!...

НИНУ Рисунките идват най-накрая.Може идзуБразида се пооправи...

ДЖУВАННИ Не стига,че целият трепери,ами все по-вече оглупява. Няма да може!

НИНУ Понякога...като е седнал и не мърда...

ДЖУВАННИ И седнал прилича на шевна машина.

НИНУ Знам ли...ако му завържем ръцете...

ДЖУВАННИ Браво бе,умник!Като му вържеш ръце-те, ще рисува със задник нали? (Излиза следван от Нину).

СЦЕНА ЧЕТИРИНАЙСТА

(Мичо, Пиппина, Анна и след това Джуванни)

ЕДНОВРЕМЕННО ВЛИЗАТ:

АННА ОТ ВРАТАТА ВДЯСНО И МИЧО С ПИППИНА ОТ АН-

ТРЕТО.

АННА (Тръгва към вуйчо си като го прегръща)Вуй-чо!... Добре дошъл!...

МИЧО (Прегръща племенницата си)О,сладката миплеменничка... Пораснала си, нали?

АННА Радвам се да те видя...Прекрасен...И толковаелегантен?!

МИЧО Трябва да отворя куфарите донесъл съм типодарък. (Обръща се към сестра си) На татко съм донесъл тиролска шапка по последна мода.

ПИППИНА Тая работа със странноприемницата не ми харесва.

40Джузеппе Спампинато

АННА Каква странноприемница?

ПИППИНА Вуйчо ти пристигна с един негов приятел. (Към Мичо) Все някак щяхме да го настаним въкъщи...

Разбирам, приятелят ти е свикнал на хотел... обаче ти можеше да останеш у дома.

МИЧО Скъпа моя, какво си мислиш? И аз съм свикнал да живея на хотел. В Италия за края на седмицата, винаги си вземам хотел, не! (възклицание използвано в Северна Италия бел. прев.)

ДЖУВАННИ (Влиза от вратата вляво).

МИЧО (Забелязва шурей си) Джуванни!... Ostreggheta! (по дяволите диалект от Венето, бел. прев.) Добре изглеждаш, не!?! (Прегръща го).

ДЖУВАННИ (Прегръща го на свой ред) И ти си все същият.

МИЧО Ми? Все същият? Греша. Променил съм се икак още!

ДЖУВАННИ Все същият ми изглеждаш, какъвто си беше като тръгна.

МИЧО Променил съм духовно. И то доста, разбираш ли? Там горе, скъпи мой, всичко е различно от тук, долу. Ostreggheta каква разлика! Ми, скъпи мой, аз идвам отгоре.

ДЖУВАННИ (Гледа нагоре) Откъде, от небето ли? Скъпи Мичу, целият свят е едно село!

ПИППИНА (Междувременно е взела кафеника от полицата) С твое позволение, Мичу, отивам да ти направя кафе (излиза от вратата вдясно).

МИЧО Благодаря! С удоволствие. (Към Джуванни) Да знаеш, кафетата горе... (сочи нагоре).

ДЖУВАННИ (Както по-горе) От небето ли падат?

МИЧО (След пауза)Ababbo?Къде eбabbo? (таткоиз-ползва се в Северна Италия бел.прев.)

ДЖУВАННИ Какъвbabbu?Кой е тозиbabbu? (игра надуми на сицилиански диалект babbu означава глуповат, наивен човек, бел.прев.).

АННА Тате е тука. (Взема от рафта на бюфета чаш-ките и ги бърше с кърпа, като остава в стаята).

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

41

ДЖУВАННИ Баща ти ли?И го наричашbabbu?Ху-бава работа! Той не иска да те види, а ти ако почнеш с babbu... Откакто си тръгна ти е обиден до смърт.

МИЧО Знам!Не искаше да замина за Континента.Гор-кият! Ще му мине! Ще видиш, щом му дам тиролската шапка...

ДЖУВАННИ Ще ти я нахлупи на главата.После щевидиш.

МИЧО Има и за тебе едно подаръче.Оставих всичков хотела...

ДЖУВАННИ Какъв хотел?

АННА На донна Фуртуната.Вуйчо пристигна с единприятел.

МИЧО Там съм отседнал.Моят приятел дойде да по-сети Сицилия. Знаеш? Той е маестро, как ти се струва? Ма-ес-тро!

ДЖУВАННИ Мене какво ме интересува?!И свирач вдухов оркестър да е...

МИЧО (Избухва в силен смях)Не,не!...Тук долу,катосе каже маестро се мисли само за духов оркестър. Ostreggheta какви хора!Моят приятел не е маестро по му-зика.

АННА Маестро в училище.Нали така,вуйчо?

МИЧО Какво ти училище?!Не!Нито по музика,нитов училище. Той е маестро по рисуване. По ри-су-ва-не.

ДЖУВАННИ (Веднага)А пък на мене не ми е през...

(сепва се) Какво каза: по рисуване ли?

МИЧО Именно! (След кратка пауза)Той е маестро! ДЖУВАННИ (Иска да схване по-добре)Момент...Ху-

дожник ли е или маестро?

МИЧО

Художник, да!Художник!

ДЖУВАННИ

**Така!Художник:художник? МИЧО Ostreggheta!Да,да!
ЧУВА СЕ ГЛАСЪТ НА ПИППИНА, КОЯТО ВИКА АННА АННА (Излиза през
вратата вдясно).**

42Джузеппе Спампинато

**ДЖУВАННИ Добър художник ли е? МИЧО Нали ти
казвам,че е маестро...
ДЖУВАННИ Я пак?! (Почти крещи)Художник е,даили не?**

МИЧО Ами да:художник е.Един...

**ДЖУВАННИ Стига!Нито дума повече.И така,следкато се
разбра, че този твой приятел е художник; сега ще те попитам:
може ли да рисува?**

МИЧО И още как!Прави шедьоври.

ДЖУВАННИ Като баща ти ли?

МИЧО Още по-добре!Тойучителствува.Баща ми,горкият, не.

**ДЖУВАННИ Как не?!И баща ти рисува.Или по-скорорисуваше. И
то не зле.**

МИЧО Учителствува,учителствува!А нерисува.

Казах учителствува.

**ДЖУВАННИ Не те разбирам.Рисува или не рисува?Седна дума
художник ли е или не?**

**МИЧО Porca vacca!Казвам тида.Той е много добърхудожник.
Бра-ви-си-мо!**

**ДЖУВАННИ Ха да му се не види!Да знаешоправилисме
нещата.**

**МИЧО Ами ти знаеш ли,че този мой приятел се ин-тересува
много от сицилиански каручки?**

ДЖУВАННИ (Предоволен)Е,и?!

МИЧО Дошъл е в Сицилия точно заради каручката.

ДЖУВАННИ А...кой му е казал за нея?...

ОТ ВРАТАТА ВДЯСНО ВЛИЗА АННА И ОТИВА ДА ВЗЕМЕ

ЕДИН ПОДНОС ОТ БЮФЕТА

АННА Вуйчо, после искам да покажа някоя моя рисун-ка на този маестро.

ДЖУВАННИ (Веднага) Хайде да не почваме пак. Ти ня-маш нищо за показване. Човекът е зает!

АННА (Тръгва към вратата вдясно) Какво да се пра-ви?... (Излиза).

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

43

ДЖУВАННИ Мичу, колко време ще останете? МИЧО Ами не знам... зависи... Десет, петнайсет дни...

ДЖУВАННИ Един месец! Поне един месец! Ще оста-нете месец, а даже и два. Аз плащам всичко! Хотел, хан, гостилница, ресторант... Всичко! Всички разноси ще ви се поемат! Храна и квартира гратис. Аз плащам! Всичко на мои разноси! От днес нататък, ти и твоят приятел художника сте мои най-скъпи гости!

МИЧО Ostreggheta! Благодаря! Ми, винаги съм казвал на моя приятел: Сицилианците имат ей такова сърце (раз-перва ръце) голямо като колело на каруца.

ДЖУВАННИ Стоп! Спри тука!

МИЧО Къде?

ДЖУВАННИ При каруцата. (След много кратка пау-за) Я ми кажи нещо: този твой приятел, ще може ли да изрисува... една каручка?

МИЧО Corbezzoli! (Евфимизъм за ругатня бел. прев.) ДЖУВАННИ Не, не! Каручка! Сицилианска каручка. МИЧО Да, да! Разбрах! Дали ще може? И още как! Нали

ти казвам, прави шедьоври. Обаче трябва да имаме ка-ручка, нали?

ДЖУВАННИ (Веднага) Имам! Сега я правя.

МИЧО Правиш каручка? Браво Джованни! Пак започна работа, нех?! Но Джузеппина ми писа, че...

ДЖУВАННИ Сестра ти Джузеппина е такъв инат! Никога нищо не разбра.

ПИППИНА (Влиза от вратата вдясно, носи чашка кафе) Направих ти го силно, както го пият в града.

МИЧО (Взема чашката) А за Джованни? Ти няма ли да пиеш кафе?

ПИППИНА Не. Понеже по това време шурей ти гохващат нервите.

ДЖУВАННИ Аз пък ще пийна чаша вино, да отпразнувам пристигането ви. И още една за тебе (От бюфе-та изважда бутилка вино с две чаши) Сицилианско вино, силно и искрено, както нещата от едно време. (Занася ги на масата и напълва една чаша).

44 Джузеппе Спампинато

МИЧО Благодаря! Предпочитам кафе. Защо не предложиш на жена ти? Джузеппина, пийни една глътка.

ПИППИНА Само за компания... Една глътка. (Приближава се до масата и взема чашата с вино).

ДЖУВАННИ (Като я спира) Стоп! Не пипай!... Никак-ва глътка! (взема ъ чашата).

ПИППИНА Побъркан!

МИЧО (Намесва се) Хайде, Джованни... няма да се на-

пие... !

ДЖУВАННИ Сестра ти вече е пияна от други работи. ПИППИНА (Взема бутилката и сама си налива другачаша). Наистина не знам кой е тук пияния... Ама здраве

да е!

ДЖУВАННИ (Вдига чашата като за поздравница) На-здраве и за вашето завръщане!

МИЧО (Вдига чашката) За Сицилия, за сицилианската каручка...

ДЖУВАННИ Да! За каручката... (вдига чашата до устните си и пие).

МИЧО... и за новата бензинова помпа!

ДЖУВАННИ (Виното му пресяда и започва да кашля). ПИППИНА (Използва момента, за да го потупа силно по гърба).

ДЖУВАННИ (Все така кашляйки) Отрови ме!

ПИППИНА **Да те стигне дано!**

ЗАВЕСАТА ПАДА БЪРЗО

(край на първо действие)

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	45
--------------------	----

ВТОРО ДЕЙСТВИЕ

СЦЕНАТА

Плочникът пред къщата на семейство Сантоночи-то.

Фронтално, малко изнесена напред и заемаща почти половината от сцената е разположена къщата с врата-та в центъра, до която водят няколко стъпала.

Къщата е разделена на две, като разделителната ли-ния се пада точно по средата на портата. Това се вижда ясно от строителните работи, от които изпъква раз-ликата между половината току що ремонтирана къща, ползвана от съпругата и другата половина, останала каквато е била преди, ползвана от съпруга.

Половината от обновената къща е вляво от врата-та, докато фасадата на дясната страна е избледняла и на места порутена.

Вдясната страна на сцената, свързана с къщата, се вижда работилницата на майстора колар, към която води стара широка дървена порта.

Над портата може да се опъне голямо покривало ти-пично за работилниците на тези майстори, което слу-жи за предпазване от слънцето в горещите летни дни. На същата страна са сложени инструменти, някоя вече изработена част и т.н. В ъгъла в дъното вдясно, между къщата и работилницата са струпани камъни с различ-на големина; докато отпред се вижда път, граничещ с ра-ботилницата, който извежда към плочника.

Вляво на сцената се виждат други къщи, а в дъното друга улица, която върви отляво надясно. Вдясно на този път, в ъгъла на къщата в дъното, се забелязва ко-лонката на бензиновата помпа. До колонката има цвет-на лехичка и зеленина.

46Джузеппе Спампинато

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

(Второ действие)

СЦЕНА ПЪРВА

(Нину и Пеппи)

ПРИ ВДИГАНЕТО НА ЗАВЕСАТА НИНУ Е НА СЦЕНАТА,

СТОИ ПРАВ С РАМЕНЕ ОПРЕНИ НА СТЕНАТА,

ТОЧНО НА ЪГЪЛА НА РАБОТИЛНИЦАТА И УЛИЦАТА

ВДЯСНО,

ДЯЛА ПАРЧЕ ДЪРВО С ЕДИН МАЛЪК НОЖ.

ПЕППИ (Влиза от улицата вдясно, тръгнал да излизакъм улицата в дъното на сцената, но след като среща Нину, спира) О, Нину, ти тука ли си?! (Пита преднаме-рено) Докъде стигнахме?

НИНУ Все дотам! Казва ли ти някой?! Ето и днес, вечее пладне, а нищо не се върши.

ПЕППИ Как??? (посочва портата) Не е ли вътре май-сторът?

НИНУ Няма никой.

ПЕППИ И всичко е затворено, така ли? Този... да гона речем, художник. Кой знае какви ги бърка. Има нещо съмнително, има! Защо да работи скришом от всички? Защо? Нещо гнило има тука!

НИНУ Поне да знаехме докъде е стигнал...

ПЕППИ (Тръгва) Отивам да повикам аптекаря; да ви-дим дали него ще го пусне вътре.

НИНУ Тоя врач? Да чукна на дърво!

ПЕППИ Казват, че аптекарят видял каручката от Патернлъ. Понякога говори с него и го пуска да влезе. Ей сега се връщам. (Излиза в дъното вляво).

НИНУ Майсторът не може... ! А на аптекаря позволя-ва да влезе... (Вика след него) Дон Пеппи, няма смисъл! Не се занимавайте с тоя врач!

СЦЕНА ВТОРА

(Нину и Анна)

НИНУ ОСТАВА САМ ЗА МОМЕНТ.

СЛЕД ТОВА ОТ ДЪНОТО ВДЯСНО СЕ ПОЯВЯВА АННА.

ОБЛЕЧЕНА Е В РАБОТНА ДРЕХА С ПАНТАЛОНИ

ИДЪРЖИ ЛЕЙКА.

ЗАПОЧВА ДА ПОЛИВА ЦВЕТНАТА ЛЕХА.

ДВАМАТА СА ПОТЪНАЛИ В ТИШИНА И СЯКАШ СЕ

ОТБЯГВАТ.

НИНУ (Когато Анна идва е най-близо до него,той сеобръща към нея с думите) И така, мога ли да знам какво ти е?

АННА (Не отговаря).

НИНУ Ела...да чуем защо си сърдита?

АННА Имам си работа!...

НИНУ Остави ги,няма да увехнат.Още не съм раз-брал мнението ти за каручката.

АННА Не ти ли стига това на хората?Обърнаха всич-ко наопаки само и само да я зърнат... докато беше отво-рено. От сутрин до вечер върволица от хора.

НИНУ Ами и ти я видя.Но още не си ми казала далити харесва.

АННА Стига баща ми да е доволен...Нали той ти пла-ща? (Вече е спряла да полива).

НИНУ (Ядосва се)Ясно,ясно!Проклятие!

АННА А!Защо се сърдиш?

НИНУ Аз ли се сърдя?!...А ти,не?Ти си доволна?Вече тридена ми се цупиш. И защо? Защото не искам да ставам бен-зинджия ли? Не! Не ми харесва... Обаче съм намислил нещо

иискам да го направя щом посъбера малко пари... Виж: баща ти

трябва да ми плати, трябва да ми плати и то добре, понеже съм свършил добра работа. После, ако спечелим първата награда, казва че ще ми направи подарък...

АННА Да не повярваш! Като спечелите първата на-града.

48 Джузеппе Спампинато

НИНУ Защо? Да не би да не е хубава каручката? Не дасе хваля, обаче струва сто пъти повече от оная в Патер-нъ! (Пауза) Не ти харесва, така ли, а?! (Разпалва се все по-вече) Няма що, проклета си и това е! Като си втълпиш нещо... и напук... все да подценяваш всичко. Но не е така, не! Защото каручката е хубава! И ще се пукате от яд ти и майка ти.

АННА Не съм ти казала, че каручката е грозна или чене ми харесва. Казвам ти че няма да спечелиш.

НИНУ Защо да не спечеля?

АННА Ами... защото... защото...

НИНУ Защото трябва все да подценяваш. Ето защо!

АННА (Нежно) Аз не подценявам работата ти... На-против, харесва ми!...

НИНУ А! Сега ти харесва?!

АННА Майчице Божия, Нину, винаги ми е харесвала.

(Приближава се към него) Наистина! Каручката е хубава.

И е хубава не само твоята работа, ами и тази на баща ми, а и на ковача. Знаеш ли обаче, от кого се страхувам? (Кратка пауза) От художника.

НИНУ (Приближава се към нея) Колко те обичам, Ан-нуцца!... Знаеш ли? И аз се страхувам от художника.

АННА И не защото не я рисувам аз... Обаче знам ли...

този художник другоземец... Този маестро е странен! Защо е всичко тайно? Защо крие каручката?

НИНУ Ти трябваше да я изрисуваш! Тогава щяхме не-пременно да спечелим!

АННА Ако татко ми беше казал... може би, ако искаше нея да склони (намеква за майка си).

НИНУ Съпруг и съпруга са застанали един срещу друг. Единият се е захванал с другия. Ох, веднъж да си тръгнеш от тая къща. Слушай: преди това ще направя едно пред-ложение на майка ти.

АННА Какво предложение?

НИНУ Да направим с нея едно съдружие. Аз ще сложа моя дял и ще направим дружество за помпата.

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

49

АННА (Радостно) Сериозно ли говориш? (Приближава се до него още повече) Нину, ако направиш така, ще може да се оженим.

НИНУ И тогава ще махнеш тия панталони...

АННА Ще направя всичко което поискаш.

НИНУ С парите на баща ти и с това дете ще събера още някоя година... ще стъкмя хубав капитал и ще можем да направим дружеството с майка ти.

АННА Какво, какво? С това дете ще събереш още някоя година ли? Значи още пари да събереш? Още някоя година? Какво е това шикалкавене, Нину?

НИНУ Защо да е шикалкавене? Баща ти трябва да миплати... И друга работа ще си намеря...

АННА Знаеш ли какво ще ти кажа, Нину? Мене няма да ме намериш повече! Ех, зарежи всичко! Най-добре всеки по пътя си. А пък ако искаш да знаеш, така ми харесва да се обличам.

НИНУ А на мене, не! Проклятие! Не мога да те гледам облечена като мъж. Много биеш на очи! И всички погледи са върху теб!

АННА Слушай, Нину: аз не трябва да ти обръщам внимание!

НИНУ Знаеш ли какво говорят хората? Че това ваше-то с майка ти, да искате да станете модерни... ставате точно... Не искам да го кажа. Наистина, в тия дрехи... такъв вид имаш!

АННА Не бива да обръщаш внимание на никого, разбери! Обувам панталони, ако искаш да знаеш, защото ми е по-удобно.

НИНУ Да бе, да не повярваш. (Имитира я) Нося гаще-ризон, защото трябва да се навеждам... Защото трябва да тичам... Защо, другите дете носят рокли не се ли навеждат? Те не тичат ли?

АННА Смешен си! (Тръгва към дъното на сцената). **НИНУ** (Вика след нея) И само да те видя, че се задяваш

с оня обожател, синът на секретаря...

50 Джузепе Спампинато

АННА (От дъното на сцената) Аууу! Пак ли?! Не да-вам сметка

никому! (Тръгва надясно, към улицата в дъно-то на сцената).

НИНУ (Ругае,след като е останал сам)Свети Боже,пресвети Боже!...

СЦЕНА ТРЕТА

(Нину, Аптекаря и Пеппи)

ОТ УЛИЦАТА В ДЪНОТО НА СЦЕНАТА, ИДВАЙКИ ОТЛЯВО

СЕ ПОЯВЯВАТ АПТЕКАРЯТ СЛЕДВАН ОТ ПЕППИ.

АПТЕКАРЯТ (Излиза напред)Какви са тези ругатни?

Какво има, Нинуццу?

НИНУ (Пресрува се)Нищо,господин аптекар...ударих си пръста и ме боли. Няма нищо!

АПТЕКАРЯТ Ами внимавай,синко,понякога може да стане лошо... На кумпари Чикку Д`ока, заради едно нищо и никакво одраскване, трябваше да му отрежат ръката.

НИНУ (Веднага)Пресвета Кръв Божия! (Прави с ръказнака на рогата).

АПТЕКАРЯТ Моля?

НИНУ (Поправя се)Кръв...казвам,не ми потече...Това е добре, нали?

АПТЕКАРЯТ По-лошо!Сигурно има съсирена кръв.Съвет-вам те да го държиш на топло и влажно. Никога не се знае...

НИНУ (Продължава да прави знака на рогата)Да си кажаправото, по-спокойно ми е да го държа изправен... така.

АПТЕКАРЯТ Ами,вярно ли е,че каручката е скрита.

НИНУ Точно така!Минаха вече пет дена откакто ху-дожникът работи. И не пуска никого, даже и майстора.

ПЕППИ (Отива веднага до портата,за да надникнепрез някоя цепнатина) Като ви казвам, заковал е и пор-тата.. Нали, Нину?

НИНУ Истина е! Не иска никой да го притеснява. Като влиза се заключва отвътре, а като излиза си носи ключа.

АПТЕКАРЯТ А как се случи, че наехте този художникчужденец?

НИНУ Ами дон Джуванни търсеше художник...таслучаят пожела, шурейт му Мичу да пристигне заедно с художника, негов приятел, и така повече не го изпусна.

ПЕППИ Точно така!Сякаш беше намерил Раффаеллу. **АПТЕКАРЯТ** Значи е тук откакто пристигна Мичу,

нали? И къде е ходил, че не сме го видели?

НИНУ Обикалял,за да опознае Сицилия;за да се вдъх-нови, казва дон Мичу.

ПЕППИ Да,да...Точно така!И всичко на разноска дон Джуванни. Даже му плати предварително за тру-да. Пред-ва-ри-тел-но.

АПТЕКАРЯТ Скъпичка излиза тая каручка.

НИНУ Аз една лира още не съм видял.

ПЕППИ Ваша милост,господин аптекар,видели сте поне онази в Патернъл... как ви се струва? Може ли да се сравни с нашата?

АПТЕКАРЯТ Как да ви кажа...Тя е нещо друго...Без да обиждам Нинуцу... Тази обаче, като ковашка работа е идеална. Харесва ми! Кой е ковачът?

НИНУ Дон Иану Салера.

ПЕППИ А!...А!...Изтънчен майстор!Металният об-ков е просто идеален. Не е ли така? Ами раклата?... Ами вретеното?... Ау, даже и шините на оста са изработени на менгеме. Сега хвалим ковача, обаче и майсторът резбар си е казал думата и е направил всичко останало...

Изнаете ли кое е много ценно... Вижте дървената бале-ринка... Красиви са шините на оста отпред и краищата отзад; и дървените подпори отгоре, както и захватите отдолу. Как не... ще ги сложим в джоба си тия от Патер-нъл! В джоба! (След пауза) По дяволите! Да не беше тоя художник!...

АПТЕКАРЯТ Кажи ми нещо,Нинуцу:Защо Анна не я изрисува?

НИНУ Дон Джуванни не искаше.

ПЕППИ Дъщерята е на страната на донна Пиппина. Толкова са вироглави! Ти да видиш: да стигнат дотам да делят къщата... А последствията ги тегли горкият дзу Брази ще влезе в приют.

АПТЕКАРЯТ При монахините ще вървидзу Брази, ако има късмет.

ПЕППИ Какъв ти късмет? Сигурен съм, че ще го умо-рят от бронхопневмония.

АПТЕКАРЯТ Защо?

ПЕППИ Тия калугерици ще го къпят.

АПТЕКАРЯТ Ами, не стига че ще го почистват...

ПЕППИ Как така: не стига че?...

АПТЕКАРЯТ Разбира се, ще го правят с топла вода, дон Пеппи.

ПЕППИ Топла или студена, все е баня!

НИНУ (Намесва се) Дзу Брази не позволява да го къ-пят. Днес се прибра вкъщи. Казва, че предпочита така, отколкото да вони на бензин.

ПЕППИ Браво! Добре прави! Разбира се, друго щеше да е ако той изпишеше каручката... Нали господин аптекар? Нямаше да има нужда от този художник чужденец. Всичко трябва да си е нашенско. Да му се не види!

НИНУ Дон Пеппи, не забравяйте, че всичко е резбова-но на ръка.

ПЕППИ Разбира се!... Разбира се! И според мене, рисунката никак не е важна. Нали господин аптекар?

АПТЕКАРЯТ Грешите! Художникът е много важен! Както нещо ценно го заграждат в страница от вестник. Как мислите?

ПЕППИ Браво! Значи работата на резбаря според тия приказки нищо не струва, така ли?

АПТЕКАРЯТ Не че не струва... Но...

НИНУ (Обидено)... Е, не струва! Така де, цялата работа е нахалост.

АПТЕКАРЯТ Няма ли да престанеш, Нинуццу? Искате да каже, че рисунката придава завършен вид.

СЦЕНА ЧЕТВЪРТА

(Гореспоменатите, Джуванни и след това Фолклорна група)

ДЖУВАННИ (Излиза от дясната страна на вратата

всредата на сцената. Държи легенче с вода) Господин ап-текар, целувам ви ръка!

АПТЕКАРЯТ Здравейте, дон Джуванни. ДЖУВАННИ Вас кой ви доведе тука?

АПТЕКАРЯТ Да се поразтъпча...насам, заедно с дон Пеппи... надявах се да видя вече изрисувана и каручката...

ДЖУВАННИ Въпрос на някой и друг ден! Художникът работи всичко на всичко от четири дни..

ПЕППИ Пет! От пет дни се е затворил вътре. Петдена! Пееет!

ДЖУВАННИ Добре... Първият ден обаче не е работил. Шурейт ми каза, че маестрото е прекарал целия ден да изучава каручката. Първи ден изучаване на каручката.

АПТЕКАРЯТ Виж ти! Ден за изучаване?! ДЖУВАННИ Господин аптекар, този художник е го-

лям маестро... Голям артист... Талантлива работа, така де... Имайте предвид, че когато дойде ще ви го предста-вя. (Вика Нину, който е отишъл до улицата в дъното на сцената, за да види Анна) Нину, ела тука! (Дава му легенчето) Хвърли малко вода на земята да замиеш...

НИНУ (Взема легенчето) Да не сте си изпрашили кра-ката? (Започва да мокри земята против волята си, от-правяйки се бързо към дъното на сцената).

СЛЕД МАЛКО

ДОКАТО СЕ ВОДИ СЛЕДВАЩИЯТ ДИАЛОГ

СЕ ПОЯВЯВА АННА, ТЪЙ КАТО НИНУ Я Е ПОВИКАЛ. СЛЕД КАТО СЕ Е ПРИБЛИЖИЛА КЪМ НЕГО, НИНУ Я ХВАЩА ЗА РЪКАТА, НО ТЯ СЕ ОТДРЪПВА И СИ ТРЪГВА ЯДОСАНА.

АПТЕКАРЯТ Като гледам, много голямо внимание му оказвате на този художник.

ПЕППИ Да му се не види! И Светите мощи да минава-ха нямаше да плацикаш така.

ДЖУВАННИ Не! Не е за маестрото. Ще пристигнат музикантите, затова... И като танцуват, ще се вдигне прах.

ПЕППИ Какво? Какво? Музиканти ли?... Какви музи-канти?

ДЖУВАННИ Нищо!... Не ги разбирате тия неща, дон Пеп-пи. Малко са сложни за вас. Нали така, господин аптекар?

АПТЕКАРЯТ Ако трябва да съм откровен и аз не виразбирам. За какви музиканти говорите?

ДЖУВАННИ Ами за... Това... сицилианското нещо. Как се казва? Не ми идва на ум в момента. Така де: музи-канти, облечени по сицилиански, със свирки, пищялки имаррандзану... И този, сицилианския... (Прави няколко танцови стъпки) И тонки... тикитонкити... тонки тонки тонкити... Разбирате ли ме, господин аптекар?

АПТЕКАРЯТ Фолклор? Искате да кажете сицилиански фолклор?

ДЖУВАННИ Това е! Точно така! Фол... (Не успява да произнесе думата) Същото дете го каза ваша милост.

ПЕППИ Вкочанях се от студ! Ама... цялата тая дан-дания ли му трябва на художника, че да нарисува нещо?

ДЖУВАННИ Разбира се! Чува музиката... Гледа, как танцуват наоколо... Подбужда се и... се вдъхновява.

ПЕППИ Може да се гръмне ако ще! В гърбицата, че да пукне весел. Защо не доведете и карубинерите, а? А после с една кърпа да му избършете потта от лицето. Да му се не знае! Ех, ех, аз да си ходя... (Като мърмори тръгва към улицата вляво).

АПТЕКАРЯТ Наистина малко е сложен този художник.

ДЖУВАННИ Господин аптекар... той не е тукашен... от Континента е... трябва да бъде увлечен. Така казва шурейт. И аз го увличам... с музиканти, с танци. Няма как, това, плюс другите разноски.

АПТЕКАРЯТ Така е! Ваша работа!... Всичко хубаво! (Тръгва към улицата в дъното на сцената, но преди да излезе поздравява Нину) Бъдете здрав, Нинуццу! (Излиза).

ДЖУВАННИ (Вика) Нину!... Къде я ръсиш тая вода?

Тука! Тука отпред трябваше да измиеш.

НИНУ (Приближава се) Тука я изсипах!... **ДЖУВАННИ (Ядосан)** Стига толкова! Това му стига!

Вкрая на крайщата ще се напраши малко... ще влезе вът-ре и ще работи по-бързо. (Пауза) Колко е часът?

НИНУ Току що би дванайсет.

ДЖУВАННИ Дявол да го вземе! Още не се е показал!...

Вчера започна към един часа...

НИНУ Завчера в два часа след пладне започваше закус-ката...

ЧУВА СЕ МУЗИКАТА ИЗПЪЛНЯВАНА

ОТ ФОЛКЛОРНАТА ГРУПА,

КОЯТО СЕ ЗАДАВА ПО УЛИЦАТА В ДЪНОТО НА СЦЕНАТА

НИНУ Ето и дон Луиджи е сред музикантите...

ДЖУВАННИ (Все още ядосан) Ти ги наглеждай! (При-бира се в къщата).

ОТ УЛИЦАТА В ДЪНОТО НА СЦЕНАТА

ФОЛКЛОРНАТА ГРУПА ИЗЛИЗА НАПРЕД,

КАТО ИЗПЪЛНЯВА ТИПИЧЕН СИЦИЛИАНСКИ ТАНЦ. ОТ ДЪНОТО НА СЦЕНАТА СЕ ПОКАЗВА АННА, КОЯТО ОСТАВА ДА ГЛЕДА.

СЛЕД МАЛКО ЕДНО ОТ МОМИЧЕТАТА ОТ ГРУПАТА КАНИ НИНУ ДА ТАНЦУВА С НЕЯ, НО ТОЙ ОТКАЗВА. СЪРДИТА, АННА СИ ТРЪГВА.

ТОГАВА НИНУ ПРИЕМА ПОКАНАТА И ТАНЦУВА.

СЦЕНА ПЕТА

(Нину, Фолклорната група, Мичо

и след това Джуванни)

МИЧО (Задава се от улицата вдясно, спира и ги гледа свързторг. След края на танца ръкопляска продължително) Чудесно!... Браво! Браво! Слушайте: още щом се покаже маестро то ще се смесите с него, като го наобиколите всички и го увлечете във вихъра на танца.

56Джузеппе Спампинато

НИНУ Няма ли да е по-добре докато те танцуват ма-естро то да работи?

МИЧО Няколко подскока преди да започне да се труди усилено ще му дадат повече вдъхновение, нех? Ostreggheta! Беше превъзходна идеята за сицилианските мотиви. Ще се смесите с него!

НИНУ Да бе...ще го смесваме... (На себе си, докато Фолклорната група, оставайки на сцената се отдръпва встрани) Като ли че карти за партия брискула ще тряб-ва да се смесват...

**ДЖУВАННИ (Излиза напред) Мичу... Ти сам ли си? А художникат?
Да не би да спи?!**

МИЧО Да! Почива си.

**ДЖУВАННИ Не му мига окото! По пладне още спи? Сутринта не
трябваше ли да започне? Както я кара, кой знае кога ще
свърши? Да знаеш че няма да смогнем...**

МИЧО Джованни, ти си недоверчив.

ДЖУВАННИ Какъв съм?

МИЧО Не-до-вер-чив.

ДЖУВАННИ Не! Аз съм глу-пак!

НИНУ Майсторе, защо не пратите музикантите да го събудят?

**ДЖУВАННИ А, не е лошо! Хайде, вземай ги и тръгвай-те!
(Обръща се към останалите) Момчета, тръгвайте с Нину.**

НИНУ Да, да! С мене! Да вървим, дон Луиджи...

ФОЛКЛОРНАТА ГРУПА

ЗАПОЧВА ОТНОВО ДА СВИРИ И ДА ТАНЦУВА,

ОТПРАВЯ СЕ КЪМ УЛИЦАТА ВДЯСНО, КАТО СЛЕДВА НИНУ.

**МИЧО Ostreggheta! Каква музика! (Извисява глас към Групата)
Хайде момчета, изсвирете му нещо нежно и мелодично... Някоя
приспивна песен, нинна-нанна...**

**ДЖУВАННИ (Крещи към тях) Не! Не! Напротив, трябва силна
музика! Каква нинна-нанна? Ще помисли, че още спи първия
сън. Нину, моля те много, Накарай ги да свирят утринна заря!**

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

57

НИНУ Така ще направя, майсторе. Така ще направя!...

(Излиза заедно с групата).

**МИЧО Жалко, Джованни! Ако ще действаш на своя глава, аз свалям от
себе си цялата отговорност.**

**ДЖУВАННИ Мичу, разбери, днес трябва да вляза! Трябва да вля-за!
Искам да видя какво прави и какво е на-правил. Влизам, днеска!**

МИЧО Няма смисъл, Джованни. Имаше условие и трябва да се спазва. Маестрото каза, че не иска да бъде безпокоен. Прие условието, нали?

ДЖУВАННИ Ама аз си мислех... Че хората не трябва да го безпокоят, добре... И така е редно! Обаче, извинявай, аз съм собственик на каручката. Аз плащам. Имам или нямам право да видя поне какво е свършил? Слушай: сега без да го безпокоим, докато не работи... Докато си почива... Така де, искам да ти даде ключа!

МИЧО Ostreggheta! Помниш ли, че условието беше никой, включително и ти, да не влиза преди работата да е завършена. Скъпи мой, маестрото ще се разсърди... Той има нужда от тишина, от спокойствие, от самота... Той се напруга!

ДЖУВАННИ Яйце ли снася?! Слушай, вземай тоя ключ преди да се е напругнал, че да видим какво е свършил. Тръгвай, тръгвай!

МИЧО Е, добре! Да тръгна... но не отговарям ако маестрото се обземе от яд.

ДЖУВАННИ Какво да направи?

МИЧО Ostreggheta! Да се ядоса, да се вбеси! ДЖУВАННИ Той да се вбеси? А аз, не? Да не се мяр-

кам...

МИЧО Спомни си, че и Папата... по времето на Мике-ланджело...

ДЖУВАННИ Разказа ми вече: ...когато трябвало да из-рисува църквата... не го пускал да влиза... Знаем го това! Но понеже аз не съм Папата, ще си гледам интереса. По-бързай, донеси ключа и го накарай да стане, че е късно.

МИЧО (Тръгва към улицата вдясно) Сега ще видиш как ще потъмнее от гняв.

58 Джузеппе Спампинато

ДЖУВАННИ (Тръгнал е заедно с него) Какво ще направи?

МИЧО Ostreggheta, никога не разбираш! Ще потъмнее...

лицето му ще потъмнее... (Излиза).

ДЖУВАННИ Да си измие лицето с белина и ще се просветли...

СЦЕНА ШЕСТА

(Пиппина, Анна, Рику, Момче,

след това Джуванни и Пеппи)

ПИППИНА (Излиза от своята част на вратата ивика) Анна!... Анна!...

АННА (Изтичва от дъното на сцената)Какво има? ПИППИНА Ако дойде синът на Секретаря,обърни му внимание докато се върна.

АННА Вчера напълни гориво догоре и мисля,че днесняма да дойде.

ПИППИНА Вчера ли?И както обикновено нали?

АННА Да!Каза,че е говорил с тебе...

ПИППИНА С мене ли?Не сме се срещали...да видим щему давам ли вече бензин. Още не е платил за миналия ме-сец. Ако върви така, спукана ни е работата... А пък баща ти ще се пръсне от кеф... Даже ми тананика: майстора рисува.

АННА Ами той си пее,за да си успокои нервите.Акоможеше да разбие онази врата...

ПИППИНА Толкова по-зле за него!Хората казват,който много се доверява, все излъган остава.

ОТ УЛИЦАТА В ДЪНОТО НА СЦЕНАТА ВЛИЗАТ

РИКУ И ЕДНО МОМЧЕ,

ПОНЕСЛИ ТАКЪМИТЕ ЗА КОНЯ.

РИКУ НОСИ ОГЛАВНИКА А МОМЧЕТО СЕДЛОТО

РИКУ Донна Пиппина,къде да ги сложим?Да ги оста-вим ли на земята?

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА	59
--------------------	----

ПИППИНА Не,не!Почакайте...Иначе ще ги изцапа-те... (Към Анна) Върви да викнеш баща ти... Видях го да идва натам (посочва улицата вдясно).

АННА Ти го извикай.С мене не иска да говори.

ПИППИНА Ти!Ти!Че от месец вече не му говоря.

МОМЧЕТО Ох!Направо ме смазват тия неща!...

АННА Сложи ги на земята,като се върне ще ги намери. ПИППИНА Не!Ако се оставят ще се изцапат...и щебъде жалко! Ела тука, Рику, погледни нататък (показва

улицата вдясно). Виж мъжът ми там ли е.

РИКУ (Изпълнява)Там е!

ПИППИНА Е,хайде,викни го и се покажи.

РИКУ (Вика силно)Дон Джуванни!...Дон Джуванни!...

ПИППИНА (Приближава се до Момчето)Виж,тече тиносът... Внимавай да не изцапаш тия красиви пера за коня...

МОМЧЕТО (Опитва се да си избърше носа с ръкава наризата, но не успява и подава седлото на Пиппина) Ваша милост, подръжете го за малко... (След това, освободил ръцете си, се избърсва).

ДЖУВАННИ (Влиза от улицата вдясно и остава дос-та изненадан като вижда, че съпругата му държи седло-то).

РИКУ (Още щом Джуванни влиза,му подава оглавни-ка) Вземете, ваша милост. Камшикът е готов, така каза дон Кармелу, после ще го вземете, ваша милост. Със здра-ве! (Тръгва по улицата вдясно, следван от Момчето).

ПИППИНА (Смутена,иска да се отърве от седлото)Анна... ела... дръж!...

ДЖУВАННИ (Намесва се грижовно и като подава бър-зо оглавника на Анна, се опитва да освободи жена си от тежестта) Дай на мене... тежко е.

ПИППИНА (Отмества го ласкаво)Остави!...Кажикъде да го сложа... (отправля се към входа вдясно на вра-тата, която води към частта от къщата на съпруга є. Преди да влезе, казва на Анна). Тръгвай и ти... и хубаво стъмки оглавника, че е наистина красив.

60Джузеппе Спампинато

ДЖУВАННИ (Тръгва пред нея)Да го сложим...на легло-то... (Влиза следван от Пиппина и Анна).

ОТ УЛИЦАТА ВДЯСНО, НАДНИЧА ПРЕДПАЗЛИВО ДОН

ПЕППИ.

ТЪЙ КАТО НЕ ВИЖДА НИКОГО, РЕШАВА ДА ВЛЕЗЕ

КАТО ДЪРПА РИКУ ЗА РЪКА.

КОЛЕБЛИВО СТИГАТ ДО ЦЕНТЪРА НА СЦЕНАТА,

НО ВЕДНАГА ПОБЯГВАТ,

ТЪЙ КАТО НА ВРАТАТА СЕ ПОКАЗВАТ АННА И ПИППИНА.

АННА Омъ, заслужават медал тия неща.

ПИППИНА Очите му се смееха на баща ти. (След пау-за) Хайде, отивам при дядо ти, че стана късно... (Тръгва по улицата вдясно).

АННА (Останала сама, отива да погледне към порта-та с надеждата да види нещо, но остава разочарована и си тръгва по улицата в дъното на сцената към бензино-вата помпа).

СЦЕНА СЕДМА

(Пеппи и Рику, след това Нину и Джуванни)

ПЕППИ (Появява се отново от улицата вдясно и следкато се е уверил, че е сам, повиква Рику, като го подканва да влезе).

РИКУ (Влиза от улицата вдясно) Има ли някой? **ПЕППИ** Някой. (Посочва му портата) Качвай се! **РИКУ** (Подчинява се и се покатерва на портата до високата част, където цепнатините са по-широки).

ПЕППИ (Говори тихо) Виждаш ли го?

РИКУ Оттука нищо не се вижда.

ПЕППИ Тихо!... Гледай по-хубаво.

РИКУ (Като се премества) Оттука се виждат кофи-те с боя...

ПЕППИ Каручката трябва да видиш! Хич не ме е еняза боите! Качи се по-нависоко. (Рику е готов да се качи още нагоре, но се чува, че някой идва от улицата вдясно. Тогава му извиква) Слизай!... Слизай!...

НИНУ (Влиза от улицата вдясно).

РИКУ (С един скок е на земята).

ПЕППИ (Отдъхва си при появата на Нину) Да му се невиди! Изплаши ме, Нину.

НИНУ (Разбрал) Успя ли да види нещо?

ПЕППИ Опита се.

РИКУ Видях само боите.

ПЕППИ Качи се пак и виж къде е каручката.

НИНУ Няма смисъл! Казва, че като свърши, ще я завиес мушама.

ПЕППИ Я да видим дали е вярно. (Към Рику) Качвай се!... Бързо, качвай се!

РИКУ (Покатерва се както преди).

НИНУ Все пак, майсторът ще се ядоса. Да знаете, чее вътре!

РИКУ (Слиза отново).

ПЕППИ На всичкото отгоре?! Ще се ядоса, тоя хай-ван?! Да му се не види и той!... хич не ми харесва на мене тоя художник чужденец. И каква е тая криеница? Да зна-еш, има тука някаква измама! (Към Рику) А ти се качвай пак! И хубаво да гледаш.

РИКУ Какво да правя, да се покатеря ли, Нину?

НИНУ Ако питате мене, и вратата разбийте. (Тръгва по улицата вдясно, след като е погледнал преди това към помпата). Дон Пеппи, ако се покаже майсторът, кажете, че му свирим под балкона, вече има половин час, но той още спи. (Тръгва си).

ПЕППИ Много ме е еня мене! За него и за свирачите!... (Към Рику, който междувременно се е покатерил отново) Какво виждаш?

РИКУ Не виждам нищо...

ПЕППИ Премести се от тая пролука.

РИКУ Оттука се виждат боите.

ПЕППИ (Вдига един голям камък)Хайде,слизай!...Чеей сега пробивам една дупка и продънвам всичко... (При-готвя се да хвърли камъка, когато на вратата се показва

62Джузеппе Спампинато

Джуванни. Веднага променя изражението си, и за да не се издаде се преструва, че хвърля камъка по Рику, за да го накара да слезе) Ти кучи сине!... Слизай!... Слизай!... Слизай ти казвам... че те убивам!...

ДЖУВАННИ (Намесва се)Да не сте полудял?Хвърле-те този камък! Оставете го... Децата си играят... Оста-вете го!

ПЕППИ Така,играят ли си?!Бели правят.Как се пока-тери още щом отвърнах очи. Слизай!... Слизай ти казах!

ДЖУВАННИ Оставете го! (Обръща се към Рику)Стой си!... Няма нищо...

РИКУ (Остава неподвижен,без да знае как да постъ-пи).

ДЖУВАННИ Гледай...Гледай...като искаш да гледаш...

Какво видя?

РИКУ (Боязливо)Нищо!Майчице Пресвета!Нищичконе виждам!...

ДЖУВАННИ Видяхте ли?Изплашихте го. (Към Рику)Защо не се качиш по-нагоре? Погледни по-добре.. оттам... От онази пролука...

РИКУ (Докато слиза)Да не съм сляп!...Нищо не видях!

ПЕППИ (Разбрал намерението на Джуванни)Нямасмисъл! Загубена работа! Казва, че ще я покрие с мушама. Щели да я наплюят мухите.

ДЖУВАННИ Какво ще покрие?За какво говорите? ПЕППИ За онова,дето искате да знаете. ДЖУВАННИ Какво говорите?Какво да знам? ПЕППИ За кашата,дето е забъркал художникът,нали не ви пуска да влезете... Господа: къде се е чуло и видяло стопанинът с пари от джоба си, да не може нито да знае, нито да види какво работи.

ДЖУВАННИ Ама не приказвайте на вятъра. Аз сами-ят не исках. И така трябва! Щом маестрото не желае да го безпокоят, редно е да не бъде безпокоен! Може да се разстрои... като усети, че го наблюдават... Всеки си има своя метод.

ПЕППИ А, разбира се! Континентален метод. На бас, че ви мами? Господа: художник от Минеция (вместо Венеция бел. прев.) насред морето, под водата... Къде е виждал той каручка? Какво може да разбира?

ДЖУВАННИ Вие не разбирате, тогава. Искам да виразкажа една история, дон Пеппи: някога, Папата възло-жил на Микеланджилу да рисува една църква в Рим, и Микеланджилу приел при условие, че никой няма да влиза в тази църква преди да е завършил работата. И Папата, че е Папа, не можел да влиза. Така, сега аз да не съм Папа?

ПЕППИ Не! Вие сте един Папуняк! (Тръгва си) Да сходим, Рику! Да му се не види! Да си ходим!... (Излиза от улицата вдясно следван от Рику).

СЦЕНА ОСМА

(Джуванни, Санту, след това Пиппина и Брази)

САНТУ (Влиза от улицата в дъното на сцената отляво. Целият е в гипс, едната му ръка, която държи вдигната нагоре, също. Веднага щом пристъпва напред, вижда Джуванни, който влиза в къщата.) Кумпари... извинете, имам една молба...

ДЖУВАННИ О, кумпари Санту... Как сме?... Добре, нали?... Изглеждате ми по-свеж в лицето... Добре! (По-нечва да го потупа по рамото).

САНТУ (Изплашва се) Полека!... Полека!... Още съм в гипс. **ДЖУВАННИ** Още в гипс?! Ами тогава защо полека? **САНТУ** Заради вас, да не си ударите ръката. Аз нищо не усещам. И с чук да ме удрят... Между другото, както виждате, не мога да се движа. Кумпари, повече от месец вече...

ДЖУВАННИ Човече божи, не видяхте ли стълбите?

САНТУ От бързане и от притеснение... Кумпари, Пресвета майчице, оная сутрин побегнах оттук много объркан. Нищо не видях. Страх ме беше, че ще ме подгоните. Какви ти стълби? Нищо не видях. Щом стъпих на първото стъпало се претърколих до последното. Ето, счупено рамо, три натъртени ребра и смазана ръка.

ДЖУВАННИ Какво да се прави, кумпари, случват сетакива неща.
САНТУ Случват се и то с тежки последици. Вие, кум-пари, сега сте добре, слава на Бога, обаче аз... Нали виж-дате?... Вече месец не работя, а колко време още ще стоя така, кой знае?!

ДЖУВАННИ Кумпари, честна думасъжалявам...

САНТУ Вие съжалявате, нали? А аз, какво да кажа, със семейство на плещите...

ДЖУВАННИ Кумпари Санту, повярвайте, сега засега

стоя каручка съм закъсал. Направих много разноси и не мога да ви помогна. Дори с хиляда лири не мога да ви ус-лужа.

САНТУ Да ми услужите ли? Не става въпрос за това. Оная вечер... като си говорихме с Карбонару, онзи от Ка-марата по труда... та казва, че по закон... вие самият ме извикахте за стената, нали? И затова...

ДЖУВАННИ Затова?

САНТУ Ами... според правото на работника... И поне-же бяхте обзет от пристъп на лудост... на бяс... Какво да се прави, кумпари, умът на човека е като косъм. Оная сутрин бяхте наистина побеснял. Не си давахте смет-ка... Да пази Господ! С ей такива изхвъркнали очи... Гово-рехте несвързано... И как още! Бяхте убеден, че сте жена. (Имитира женски глас) *Sogni bella!*... Направих си сту-дено къдрене!... Луд! Луд полудял, кумпари.

ДЖУВАННИ А пък на мене ми се струва, че лудият сте вие. Да не би да искате да ми кажете, че вината за вашето падане е моя?

САНТУ Ами че на кого? **ДЖУВАННИ** Сериозно ли говорите?

САНТУ Не беше нарочно, кумпари... В такова състоя-ние бяхте... (Вижда, че от улицата вдясно се задават Пип-пина, която придружава Брази) О! Ето и куммари може да каже. Куммари, добър ден. Дзу Брази, дал Бог добро!

ДЖУВАННИ (Тръгва към Брази) Оп!... Как се чувства-те?... (Хваща го под ръка).

ПИППИНА Добър ден, кумпари. (Оставя Брази и влизавътре, за да вземе един стол).

БРАЗИ (Носи дълъг шал, който му закрива устата иноса) Уличници!... Драгливи мулета!... Кирливи калугери-ци!...

ДЖУВАННИ Какво говорите? Защо носите този шал? Множко е даже за януари. Махнете го, ваша милост, топ-ло е. (Опитва се да му махне шала, но Брази се противи и ругае, без някой да може да разбере

какво казва).

ПИППИНА (Върнала се е със стола)Оставете го...

така се пази от миризмата на бензин.

ДЖУВАННИ А,така ли?!Още ли с това?!Да го сва-ли! Каква ти миризма? Ухание? Ваша милост, не усеща ли какво ухание се носи? (За да противоречи на жена си) На мене ми харесва!... О! Ухание на дялано дърво... Ухание на обковани колела... Ухание на бои... Ухание... (Поглежда към портата на работилницата, възторгът му угасва

имърмори на себе се) Какви ти бои! И те не се усещат. (След това към Брази) Ваша милост, не го сваляйте... че наистина малко мирише на нафта. (Отмества го малко по-встрани, по-близо до портата) Стойте тука, да сте по-далече.

САНТУ КуммариПиппина,имам една молба към вас,ако позволите. Както казах, кумпари Джуванни, оная проклета сутрин, когато ме извика... вие сте свидетел, че не беше много наред, кумпари... Искам да кажа, че не беше много добре онази сутрин. И вие самата, куммари, го казахте не един път. Така ли е?

ДЖУВАННИ КумпариСанту,ще бъдете ли така до-бър да си идете вкъщи... преди да съм загубил търпение.

САНТУ Да си отида ли!Как така?Дошъл съм нароч-но.

ДЖУВАННИ Нарочно?Нарочно,за да ми кажете,че азтрябва да платя разноските за болницата? Аз???

САНТУ Не,некумпари!За разноските в болницатаще се погрижи Общината. Става дума за работните дни дето ги изгубих, и ония дето ще изгубя докато ми мах-

66Джузеппе Спампинато

нат гипса. И да се надяваме, че няма да ми дадат инвалидност... Вярно ли казвам, куммари?

ДЖУВАННИ (Веднага)Кумпари,зарежете го товасвидетелстване... защото не важи.

САНТУ Какво значи:не важи?Куммарибеше там...

ДЖУВАННИ (През зъби)Не важи!...

ПИППИНА (Обидено)Да знаеш,още не съм смахната.

САНТУ Бравокумари!

ДЖУВАННИ (Опитвайки се да бъде сговорчив с женаси) Не исках да кажа това. Искам да кажа, че между съп-руг... и съпруга, свидетелстването няма никаква стой-ност.

САНТУ Фактите говорят.Фактите!На бас,че ис-кате да отречете яснотата на фактите? Че съм тук, целият гипсосан... Съпругата ви видя... Кажете му и вие, куммари,че това са фактите.

ПИППИНА Ама какви факти,вреди некипели?!Какви ги разправяте? Друг път, кумпари, гледайте да не върви-те като къорав.

САНТУ Какво?!?

ПИППИНА Къорав!Къорав и завеян.

САНТУ Кой?

ДЖУВАННИ (Крещи)Вие!!!Че ни писна на...кълбета-та...

ПИППИНА...да ви гледаме!Хората си имат грижи.

Само вие липсвахте.

САНТУ Куммари,извинете:вашият съпруг...ясно...

Но вие, разсъдете...

ПИППИНА Имайте предвид,че ако някой не разсъж-дава, то това сте вие! Моят съпруг, за сведение, винаги е бил с ума си. И ако го хващат нервите понякога, то е защото трябва да се бори с хора смахнати, като вас.

ДЖУВАННИ (Подема)В нашето семейство,скъпикумпари,всички разсъждаваме идеално!И пипето ни сечена всички: на жена... на съпругата ми, на дъщеря ми... и даже на свекър ми, който за да не усеща миризмата, наме-

ри средство да си запушва носа. Нали, оп'У. И после като свикне, си го отпушва.

БРАЗИ (Като промърморва някакви неясни думи,раз-бира, че е дошъл момента за помирение между зетя и дъ-щеря му и си сваля шала). Вярно! Вече свикнах. (Подава шала на Пиппина) Дръж, сложи го някъде вътре, вече не ми мирише.

ПИППИНА (Взема шала,но преди да влезе спира предвратата и пита Брази) ОпУ, искаш ли да ти донеса кас-кета?

БРАЗИ Не,дай ми шапката...оная,новата,дето ми ядонесе Мичу.

ПИППИНА (Излиза доволна).

ДЖУВАННИ Браво на свекър ми,иска да си сложи но-вата шапка!

СЦЕНА ДЕВЕТА

(Гореспоменатите, Пеппи, след това Нину и Анна)

ЧУВА СЕ ГЛАСЪТ НА ПЕППИ, КОЙТО НЕПЕКЪСНАТО ВИКА

ДОН ДЖУВАННИ

ПЕППИ (Влиза тичешком от улицата вдясно)ДонДжуванни!... Аз какво ви казвах?... Не можеше да е дру-го, да му се не види!... Какво ви казвах?... Какво ви казвах? Само тука може да стане такова нещо...

ДЖУВАННИ Говорете ясно.Какво е станало?

ПЕППИ Каквото трябваше да стане:избягал е!...Ощесутринта... Скришом от всички... Ох, такива ли сте бу-дали?!

ДЖУВАННИ За кого говорите?Кой е избягал? ПЕППИ За оня дете ви цуна паричките.За онова чудо

художника.

ДЖУВАННИ Как?!?Какво значи това: избягал?

Къде?

ПЕППИ Нагоре...От проклетото място,откъдетоидва. Тръгнал си е тая сутрин рано, на пръсти. А шуре-

68Джузеппе Спампинато

ят ви мислеше, че още спи... После намери една бележка и там написал: Връщам се в Минеция. Addio! Шурейт ви също остана като гръмнат.

ДЖУВАННИ А каручката?...Каручката?...Юда,кра-дец! Дръпнете се... (Отстъпва назад вляво, точно пред портата, така че да може да се засили и да я изкърти с едно рамо) Дръпнете се... ей сега ще изкъртя всичко...

**(Отстъпва още и се удря в Санту) Кумпари, да му се не види!
Още ли сте тука? Дръпнете се, че ще я поваля за-едно с вас.**

САНТУ Няма да си тръгна преди да...

ДЖУВАННИ (Крещи обзет от гняв)По дяволите!...Дайте ми тоя камък... Дайте ми тоя камък, дон Пеп-пи... (Пеппи отива да избере един голям камък от куп-чината, която се намира в дъното на сцената вдясно, но Джуванни му извиква) Не! Не този, оня по-големия... Онзи!

САНТУ (Отначало не се решава,но сега,като се опася-ва, че камъка може да бъде запратен по него, решава бързо да си тръгне).

ПЕППИ (Повдига един огромен камък и го подава наДжуванни). Най-сетне се решихте да строшите тая порта. Ето, вземете!

ДЖУВАННИ (Приготвя се да запрати камъка по вра-тата).

БРАЗИ (Става и се отдалечева бързо).Чакай...преди даси направил някоя щуротия...

ДЖУВАННИ Няма...Всичко ще... (Спира,защото забе-лязва Нину).

НИНУ (Появява се от улицата вдясно,държи ключа запортата) Майсторе, ето ключа!

ДЖУВАННИ (Пуска на земята камъка,но не забелязвакак пада върху крака на Пеппи, който започва да ругае и обзет от болка, подскача на един крак. След това грабва ключа, като почти го изтръгва от ръката на Нину, оти-ва да отвори портата и влиза като побеснял, следван от Нину и Пеппи, който видимо накуцва).

БРАЗИ (Останал сам,разхожда се напред назад,катосе колебае дали да влезе в работилницата или да остане навън).

АННА (Приближава се,тичайки от улицата в дъното на сцената и се спира при Брази) Дядо... вярно ли е? Избя-гал ли е?

БРАЗИ Вярно!Сутринта рано,казват. АННА Но...може да е завършил рисунките?!

БРАЗИ Щеше досега да е предал работата.Ама койзнае какви ги е забъркал. Хайде погледни, че аз нямам сили да вляза.

ПЕППИ (Излиза пред портата с наведена глава). АННА (Нетърпеливо)Дон Пеппи,какво е направил? ПЕППИ Нашарил е всичко!

АННА (Почти не вярва,но все пак с надежда)...Хубаволи?

ПЕППИ Чудесно!

АННА (Забелязва тъжното изражение на Пеппи)Ами... щом е така?!... Щом като я е нашарил...

ПЕППИ (Избухва)Баща ти нашари!И то хубаво гонашари!... Господа: работата предварително платена...

Повече от месец и... каручката същата. Даже четката не е пипнал. (Отправя се към улицата вдясно, спира на ъгъла и се подпира на стената, като почти изплаква) Да му се не види! Само като си помисля, че ония от Патернъл са готови...

ОТ УЛИЦАТА ВДЯСНО СЕ ЧУВА ТЪЖНА ПЕСЕН. ПРИБЛИЖАВАТ СЕ МУЗИКАНТИТЕ И ЦЯЛАТА ФОЛКЛОРНА ГРУПА

ДЖУВАННИ (Излиза пред портата.Съсипан е.Свли-ча се на едно от стъпалата отпред, но обзет от прис-търп на гняв ритва другото крило на портата и отваря всичко. След това отново се свлича, както преди. В този момент, идвайки от работилницата се появява Нину; сломен застава пред портата. Със спокоен и решителен тон:) Нину, може да я вземеш. Каручката е твоя!

70Джузеппе Спампинато

НИНУ (Излиза напред)Не!Каручката остава тук...

ще я изрисува Анна!

АННА (Приближава се до баща си и без думи го моли за разрешение; след като Джуванни ѝ дава знак, че е съгласен, изтичва при Нину и хванати за ръце се запътват към работилницата).

ЧУВА СЕ КЛАКСОН ОТ УЛИЦАТА В ДЪНОТО НА СЦЕНАТА

ПИППИНА (Появява се на вратата)Анна...върви при помпата.

АННА Не мога...Имам работа!... (Влиза в работилницата заедно с Нину).

ЧУВА СЕ ОТНОВО КЛАКСОНЪТ

ДЖУВАННИ (Изправя се)Аз ще отида! (Вече прими-рен, тръгва към дъното на сцената и излиза от дясната страна на улицата, където се намира бензиновата ко-лонка).

ПИППИНА (Остава пред вратата загледана в съпруга си. След това подава на Брази старата шапка) Оп!У, вземи тази. Не мога да намеря новата. (Пристъпвайки бавно тя също се отправя към дъното на сцената, като продължава да гледа към съпруга си, който оправя помпата).

БРАЗИ (С възстановени като по чудо сили си слагашапката, и макар че ръцете му леко треперят, съблича сакото; запретва ръкавите на ръзита и си оправя жи-летката; накрая килва шапката и се приготвя да влезе в работилницата, за да започне работа заедно с Анна).

ПЕППИ (Останал загледан във всичко което се случва,но най-вече остава поразен от държанието на Брази. То-гава тръгва, коленичи пред него и му целува ръцете, кои-то не треперят толкова силно. След това, когато Бра-зи с решителна крачка влиза в работилницата, става, изабелязва музикантите, които заедно с фолклорната група се приближават тихо от улицата вдясно. Тогава, изпълнен с радост вика:) Хайде момчета, музика! Музи-ка, и ще спечелим!

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

71

МУЗИКАНТИТЕ ПОДХВАЩАТ ИГРИВА МЕЛОДИЯ, А ТАНЦЬОРИТЕ ИЗПЪЛНЯВАТ ВЕСЕЛ ТАНЦ ПРЕД ПОРТАТА, КАТО УВЛИЧАТ СЪС СЕБЕ СИ И ДОН ПЕППИ.

ДЖУВАННИ (Влиза отново от дясно).

ПИППИНА (Тръгва към него).

КОГАТО ДЖУВАННИ И ПИППИНА СА ЕДИН СРЕЩУ ДРУГ,

ТЕ СЕ ПРЕГРЪЩАТ С ОБИЧ. ВЕСЕЛИЕТО НАОКОЛО ПРОДЪЛЖАВА, ДОКАТО ЗАВЕСАТА СЕ СПУСКА БАВНО.

КРАЙ

Джузеппе Спампинато (Пиппо)

ПОСЛЕДНАТА КАРУЧКА

Превод от сицилиански:

Даниела Илиева

Casa Sicilia, Sofia

Оформител:

Ивайло Найчев

За контакт:

dani.ilieva@alice.it

Формат 60/84/16

Обем 4.5 коли

Печат: Булгед

София 2015

Questo copione è stato visto: